

Romanos

Pablo Romoca ošbuáchiyëngä jacheuayama

1 Atše Pablo, Jesucristbe oservená, quem tsbuanácha sëntsabiamná. Bëngbe Bëtsá šonjanchembo Jesucristbe ichmoná jtsemnama, y šonjanbocacá chabe tšabe noticiëngama entšanga chayábuayenama.

2 Ya bayté entsemna, Bëngbe Bëtsá chabe juabna oyebuambnayëngtaftaca chë tšabe noticiëngä entšanga tojanašebuachená, y chëngä chca tmojëftsanábema Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñé. **3-4** Chë tšabe noticiëngna, chabe Uaquiñá Bëngbe Utabná Jesucristbiamá jtsóyebuambnayana. Entšá quetsomñecana, tojanonýná canë rey Davídbentša entšábentšana; pero chabe espíritu sempre uamanáyecna, Bëngbe Bëtsá chabe obenánaca entšanga tojaninýanýé Jesucristo chabe Uaquiñá bétsemnama. Cha chca tojaninýanýé chë Uaquiñá cháuatayenama cha tojanma ora.

5 Chábeyeca, Bëngbe Bëtsá atše canë bëts soyama šojanábuayana, Jesucristbe ichmoná jtsemnama, chabe soyëngama entšanga jábuayenama, y nÿets luarënguenache Jesucristbeñe ošbuáchiyëngä chamotsemnama, y chca, ntšamo cha yomandacá chëngä chamotseyeunanama. **6-7** Tšëngtaftángnaca chëngbeñe šmontsemna, tšëngtaftanga chë Romoca šmoyenëngä, ndëmuanýenga Bëngbe Bëtsá tcmöjáchembo Jesucristbenga chašmotsemnama.

Atše tšëngaftangbiama sëntsabiamná, tšëngaftanga Bëngbe Bëtsabe bonshánëngä y chabe entšanga chašmotsemnama chémbonëngä. Atše sëntsaimpadana Bëngbe Bëtsá Bëngbe Taitá y Bëngbe Utabná Jesucristo, chaboma tšëngaftangbeñe tšabe bendicionëngä chaotsemnama, y chaboma tšëngaftanga ainaniñe tšabe ebionana chašmotsebomnama.

Pablo tša inaboše Roma bëts puebloye jama

⁸ Jaboljátšamna, Bëngbe Bëtsá, Jesucristbiajana šcuatschuá, cada ona tšëngaftanguentšabiamna, er nÿets quem luariñe entšanga tša monje-soyebuambná tšëngaftanga Jesucristbeñe bëtscá šmojtošbuáchema. ⁹ Bëngbe Bëtsá, nda nÿets ainánaca sëndëservena, tšabe noticiëngä chabe Uaquiñabiamna abuayiynayiñe, endëtatšëmbo atše nÿets tempo Bëngbe Bëtsáftaca stsencuénta ora, tšëngaftangbiama sëndétseimpadananama; ¹⁰ y mora Bëngbe Bëtsá sëntseimpadana, nÿa mora y cha tojtsebošëse, chašolesenciá jama tšëngaftanga jautsëtsayama. ¹¹ Er atše tša sënjjeseboše tšëngaftanga jánýama, chca, atše chayobená jamama chë Uámana Espíritbentšana yóbocana tšabe soyëngä tšëngaftanga chašmotsebomnama; y chca, tšëngaftanga ainaniñe bëts añemo chašmotsebomnama, y Jesucristbeñe corente chašmotsošbuáchema; ¹² o más tšabá jayanamna, tšëngaftanga y átšeftaca mochjenájabuache ainaniñe bëts añemo jtsebomnama, tšëngaftanga y átsnaca Jesucristbeñe tša imošbuachéyeca.

¹³ Y morna, Jesucristbeyeca catšátanga, sëntseboše tšëngaftanga chašmotsetátšëmbo

atše ba soye jama tijájuaboma, tšëngäftanga jautsëtsayama, pero mëntscoñama ndoñe tsjobenaye. Atše sëntseboše ndayá chayabená jamana ínÿenga tšëngäftangbioca Jesucristbeñe chamotsošbuáchema, ntšamo ínÿengbeñe ndoñe judiëngbeñe tonjopasacá. ¹⁴ Atše Jesucristbiama canÿe oservená sëndmëna, y chíyeca nÿetscángafaftaca obligaciónaca sëntsemna, chë pueblënguiñe oyenëngaftaca y bën tjoye oyenëngaftaca, chë uatsjinÿenëngaftaca y ndoñe chcangaftácnaca. ¹⁵ Chíyeca atše tsa sëntseboše tšëngäftanga chë Romoca šmoyenëgnaca chë tšabe noticiënga jábuayenama.

*Chë tšabe noticiënga Bëngbe Bëtsabe obenana
jtsinÿanÿnayana*

¹⁶ Atše ndoñe quetsátëuatja chë tšabe noticiënga jtsabuayiynayama, er chë noticiënga jtsinÿanÿnayana Bëngbe Bëtsabe obenana; y chë obenánaca, nÿetscanga Jesucristbeñe ošbuáchiyënga jtsobenana atsebácanënga jtsemnama, natsana chë judiënga chca ošbuáchiyënga, pero chë ndoñe judiëngnaca. ¹⁷ Er chë tšabe noticiënga jtsinÿanÿnayana ntšamo Bëngbe Bëtsá inétsama entšanga chabe bominÿiñe tšábenga chamotsemnama. Y entšanga chabe bominÿiñe tšábenga jábiamana, chënga Jesucristbeñe tmojtsošbuáchema. Ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá: “Nÿe ndabiamma Bëngbe Bëtsá tojama chabe bominÿiñe tšabia chaotsemnama, cha Bëngbe Bëtsábeñe betsošbuáchema, cha ndegombre chë

nÿetsca tescama yomna tšabe vida echántsebomna ca.”

Bëngbe Bëtsabe delante nÿetscanga culpa bomnënga mondmöena

¹⁸ Bëngbe Bëtsá celocana tojinÿanÿé, chë uabouana castigo, tsa tbojetnama entšangbiama chaotsemnama, ainaniñe bacna juabnënga bomnëngbiama y chë bacna soyënga amëngbiama y ndëmuanyëngbiama, masque Bëngbe Bëtsabe ndegombre soyënga jtsotatšëmbñana, tsa bacna soyënga tmojtsama causa, ndoñe ntjalesénciana cachënga jtsiyenama ntšamo ndegombre yomncá. ¹⁹ Bëngbe Bëtsá echanjácastigaye, er ntšamo entšanga imobencá Bëngbe Bëtsabiamajtsetatšëmbuama soye, chëngافتaca sempre endétsemna. Y chca endmëna, Bëngbe Bëtsá chë soye tojinÿanÿeyeca. ²⁰ Bëngbe Bëtsá quem luare tojanma orscana, entšanga mondetsobena botamana josértana, Bëngbe Bëtsabe obenana ndocna te yochjëftsopochócame y cha ndegombre Bëngbe Bëtsá yomnama. Chë soyënga Bëngbe Bëtsabiamajtsetatšëmbuama aíñe. Entšanga mondobena chë soyënga Bëngbe Bëtsabiamajtsetatšëmbuana, cachá tojanma soyëngaca. Chcasna, chëngä ndoñe quemátobena jayanana bacna soye tmojama, cha nduabuamata causa ca. ²¹ Chëngä Bëngbe Bëtsabiamajtsetatšëmbo, pero ndoñe ntsebošana chábioye jadórana, “aca ndegombre Bëngbe Bëtsá condmëna ca” jtsichámëse, ni cha ntsatschuanayana. Pero, ntšamo chëngä tmojtsejuabnacá tondaye ntsámanana;

ndoservena juabnëngaca y bacna juabnëngaca montsiyena, y chca, chënga montsiyena, jtsamëse ntšamo cachëngbe juabnëngä yomncá, mo ibetiñe cuartsajncá. ²² Chënga jtsichámuana corente osertánëngä imomna ca, pero ndegombrna juabna ndbomnëngä mondgmëna. ²³ Chënga ndoñe ntsadoránana Bëngbe Bëtsá, chë ndocna te yochjëftsobaná; chë cuenta, soyëngä tmojobopormá mo entsangcá, y chëngna aíñe jóbanana; o soyëngä shloftshëngcá o bayëngcá, o osojnayëngcá, y chëngä diosëngä imomna ca jtsejuabnayëse jtsadoránana.

²⁴ Chíyeca, Bëngbe Bëtsá cachcá tojónya, cachëngbe ainaniñe puerte bacna juabnëngaca mandánëngä chamotsiyenama, y chca, bacna soyëngnaca ínyengaftaca imojsama; chë soyëngamna jtsëuatjana chëngä entsamna. ²⁵ Chënga chca jtsemnana, er ndoñe tmonjábošena Bëngbe Bëtsabe ndegombre soyënguiñé jtsöšbuáchiyana, pero chë ndoñe ndegombre soyënguiñé cocayé jtsöšbuáchiyana; chëngä jtsadoránana y jtseservénana, Bëngbe Bëtsá quem luarentse tojama soyëngä; pero ndoñe ntsadoránana, ni ntsseservénana cach Bëngbe Bëtsá, chë nÿetsca chë soyëngä tojanmá. Entësanga nÿets tempo cha chamotsatschuaná. Chca chaotsemna.

²⁶ Entësanga chca ndoñe tšabá tmonjámäyeca, Bëngbe Bëtsá cachcá tojónya, chëngä ínyengaftaca bacna soyëngä jtsamama chamotsebošama; chë soyëngamna jtsëuatjana chëngä entsamna. Y chca, chë shembásengnaca tmojtsajbaná boyabásengaftaca jtsamana ntšamo tšabá yomncá, inye shembásengaftaca bacna soyëngä

jtsamama. ²⁷ Cachcá, boyabásenga tmojtsajbaná shembásengaftaca jtsamana ntšamo tšabá yomncá; y tša imojtseboše inye boyabásengaftaca bacna soyënga jtsamama. Chënga chë inye boyabásengaftaca bacna soyënga imojtsama causa, entsamna jtséuatjana, y chë soyëngama castigánënga mochántsemna, cachëngbe cuerpënguiñe jasúfriase, ntšamo chëngbe bacna soyëngama yojtsémerecencá.

²⁸ Chënga ndoñe tmonjábošena jtsiyenana jtsejuabnayëse, ntšamo entšanga Bëngbe Bëtsabiama imotatšëmbcá ndegombre bétsemnama. Chiyeca Bëngbe Bëtsá cachcá tojónëa, cachëngbe ndbémama juábnaca chamotsiyenama; y chca, chënga ba soyënga jtsamana, jamama ndoñe yontsamncá. ²⁹ Chënga nÿetscna bacna soye jtsamana: ainaniñe nÿetscna bacna juabna jtsebomnana, nÿe cachëngbiama bëtscá soyënga jtsebomnama tša jésebošana, y ínyengbiye ntšámnama jáborlama jtsebošana; chënga nÿe játsbošana inýa tojtsebomna soyënga jtsebomnama, ínyenga jtsébánayana. Mondmëna penzentserënga, ínyenga áingñayënga, puerte bacna soyënga ínyengbiama bošënga, y uayátsenayënga. ³⁰ Chënga ínyengbiama podesca jtsóyebuambnayana, Bëngbe Bëtsá jtsáyayana, ínyenga jtsóyanguayana, nÿe cachëngbe soyënga más iuámana ca jésejuabnayana, tša jtsenábotamnayana, jésejuabnayana ntšamo muanjobenaye más bacna soyënga jamana; chëngbe bëtsétsangbiye ndoñe ntsayaunananana. ³¹ Chënga ndoñe ntsebošana chë tsabe soyëngama chaósertama, tondayama palabra

ndbomnënga, ndocnábioye ntsebobonshánana y ndocnabiama ntjóngmiana. ³² Y chëngä corente mondétatšëmbo chca soyënga amëngbiama, Bëngbe Bëtsá chabe leyiñe tojayana jóbanama yojtsémerecena ca; pero masque chca, chëngä nÿets tempo chica jtsamana, y oyejuayënga jtsénÿayana ínÿenga cachcá tmojtsama ora.

2

Bëngbe Bëtsá echanjama chë ndoñe tšabe soye amënga bëts castigo chamotsebomnama

¹ Chcasna tšëngtaftanga, chë ínÿenga ndoñe tšabá montsama ca šmojtsichámënga, ndoñe quešmátobena jayanana ndáyeca chca cach tšëngtaftanga šmojama soyéngama. Tšëngtaftanga chca ínÿengbiama šmojtsichamo ora, jtsinýyanýnayana cach tšëngtaftángnaca ndoñe tšabá šmonjamama, y castigánënga jtsemnama cmontsamna, er tšëngtaftanga cachëngcá šmojtsiyena. ² Bëngä mondétatšëmbo, Bëngbe Bëtsá ntšamo ndegombre yomncá inétsamama, chë chca amëngbiama ndoñe tšabá tmonjama ca y castigánënga jtsemnama yojsamna ca cha tojayana ora. ³ Y tšëngtaftanga, chë ínÿenga ndoñe tšabá montsama ca šmojtsichámënga, y cachca soyënga šmojtsama, ¿šmojatsjuabná Bëngbe Bëtsabe castigüentšana šmochjotsbocá ca? ⁴ Bëngbe Bëtsá tšëngtaftangbiama corente tšabe juabna endbomna; mora ndoñe quecmátacastigaye, y tšëngtaftangtafca puerte uantado nÿe chca endétsemna. ¿Chama tšëngtaftanga cha šmojtsábotena? ¿Ndoñe šmondétatšëmbo

Bëngbe Bëtsá chca corente jtsababuánÿeshanëse cmojtsénÿa, tšëngaftanga juabna chašmotrocama y chabe benache chašmuishachama cha yobóseyeca? ⁵ Er tšëngaftanga ndoñe quešmátsboše chacmotsésertánama, y bacna soyënga amama jtsajbanama ndoñe quešmátsboše causa, šmontsama más bëts castigo chašmotsebomnama, chë ndayté Bëngbe Bëtsá ntšamo entšanga tmojamcá tšabá o ndoñe tšabá bétsemnama yochjayana ora; chë te, Bëngbe Bëtsá echanjamánda chë ndoñe tšabe soye amënga bëts castigo chamotsebomnama, y chë tšabe soye amëngna, uacanana soye; y chca echanjama ntšamo ndegombre yomncá, y echanjínÿanÿije cha tša tbojetna, entšanga ndoñe tšabá tmonjamama. ⁶ Chca, chë te, ntšamo cada ona tojéftsemama, Bëngbe Bëtsábentšana echanjóyëngacñe. ⁷ Ndëmuanÿenga nÿets tempo tšabá jtsamëse imoyena, y chca imonguá Bëngbe Bëtsá más uámanënga chauabiama, cha chëngbiama tšabá chaotsoyebuambná y tšabe vida jtsebomnama chaoma; chë te chëngbiama Bëngbe Bëtsá echanjama, chë nÿetsca tescama yomna tšabe vida chamotsebomnama. ⁸ Inÿenga imoyena, nÿe cachëngbe juabnëngaca cachëngä tšabá jtsomñama; y ntšamo ndegombre tšabá yomncá tmojtsaboté, ntšamo ndoñe tšabá yomncá jtsamama. Y Bëngbe Bëtsá chë te, ndoñe tšabá tmonjëftsobuachjanguamna puerte etonaná echanjayana nÿetsca tescama castigánënga jtsemnana chënga yojsamna ca. ⁹ Bëngbe Bëtsá echanjama, chca amëngna

puerte chamosufrima y lastemcá chëngbiama chaotsemnama, er yapa tsetšénana chëngbiama echanjéftsemna; chca echántsemna chë chcángbeñe judiënga imomnëngbiama natsana, y ndoñe judiëngbiámnaca. ¹⁰ Pero chë te, Bëngbe Bëtsá echanjama, ntšamo tšabá yomncá amëngna puerte uámanënga chamotsemnama, chëngbiama corente tšabá echanjóyebuambaye, y echanjama chënga cháftaca tšabá tempcá chamotsatsmënama; y chca echántsemna chë chcángbeñe judiënga imomnëngbiama natsana, pero ndoñe judiëngbiámnaca.

¹¹ Er Bëngbe Bëtsabiamá nÿetscanga cachcá monduámana. ¹² Chë Moisesbe ley ndoñe monduábomnënga, bacna soye tmojamamna castigo mochántsebomna, masque leyënga ndoñe tmonduábomnëse, ndayá yojtsamna jamama chaúyanama; y chë Moisesbe leyënga imuabomnëngbiamna, bacna soye tmojamama, Bëngbe Bëtsá echanjayana chënga ndoñe tšabá tmonjama ca y castigo chamotsebomna ca, chë leyënguiñe iuayana soyëngaca. ¹³ Chca endmëna, er Bëngbe Bëtsá ndoñe queonýbatsma entšanga chabe bominýiñe tšábenga chamotsemnama, nÿe ntšamo chë leyïñe iuayancá tmojtsuenanama, sinó ntšamo leyënguiñe iuayancá, ndayá jamama yojtsamncá tmojtsamëse. ¹⁴ Chë ndoñe judiënga chca leyënga ndoñe quematábomna, pero chëngbe ainanentša juabnënga tojtsëtsësná ndayánaca jamana, y ndayá chamotsamama ntšamo chë leyënguiñe tomandancá chënga tmojamëse, chënga jtsinýanýnayana tšabá imotátshëmbo ndayá aíñe o

ndoñe inétsamna jamama, masque leyënga ndoñe tmonduábomnëse, ndayá yojtsamna jamama chaúyanama. ¹⁵ Ntšamo tmojtsiyencá chënga jtsinýanýnayana, ndayá leyïñe yomandánama chënga ainaniñe cachcá imojuabnama. Ntšamo chënga ainaniñe imotátšëmbo y imojuabnacá ndayá cachënga tmojamama, jtsinýanýnayana chënga ntšamo chë leyïñe yomandánama cachcá imojuabnama. Inye ora, chëngbe juabnëngä echantsëtsëtsnaye aíñe o ndoñe tšabá tmonjama ca; y ndayté, Bëngbe Bëtsá nÿetscangbiama ntšamo tmojamama yochjayana ora, cachëngbe ainaniñe tmojuabó soyéngaca, cha echanjínýanýiye ndayá tšabá o ndoñe tšabá tmonjamama. ¹⁶ Chë te, Bëngbe Bëtsá nÿetscangbiama echanjayana chëngbe juabnëngama y ntšamo tmojamama, ndayá entšanga tempo ndoñe tmonjáninýama; cha chca echanjama Jesucrístoftaca; y chë atše sëndabuayiná tšabe noticiënga entsichamo ndegombre chca yochtsemnama.

Judiënga y Moisesbe ley

¹⁷ Y mora tšëngtaftangbiama, chë judiënga šmomna ca ichámënga, y tša šmojtsejuabná Moisesbe léyeca tšëngtaftanga tšabe vida jtsebomnama, y jtsenábotamnayana Bëngbe Bëtsabe ubuáyana entšanga šmomna ca; ¹⁸ tšëngtaftanga chë ntšamo Bëngbe Bëtsá yobošcá tšëngtaftanga chašmotsamama tatšëmbënga, y chë leyentšana šmojuatsjinýe jobocacayana ndayá más tšabá jamama tojtsemncá. ¹⁹ Tšëngtaftanga tša jésejuabnayana, šmobena ínýenga chë ntšamo tšëngtaftanga cmësertancá ndosertánënga

jujabuáchama ca, mo jtanënga unachayënga cuuftsemnëngcá, o mo chë ndoñe binÿniñcá oyenëngbe juabnënga binÿnayëngcá; ²⁰ tšëngtaftanga jtsejuabnayana chë ntšamo tšabá yomncá ndosertánëngbiama abuayiynayënga šmomna ca, y mo chë basengcá tondaye nduatsjínÿenëngbiama abuátambayënga ca. Tšëngtaftanga tsa jésejuabnayana chë ley šmobomnama, lempe šmotátšëmbo ca y ntšamo šmojtsichamcá ndegombre yojtsema ca. ²¹ Y chcasna, tšëngtaftanga chë ínyenga abuátambayënga, ¿ndáyeca ndoñe cach tšëngtaftanga šmondëtsánatsana? Tšëngtaftanga ínyengbiye jtsabuayiynayana ndoñe chamondëtsatbëbanama; as, ¿ndáyeca cach tšëngtaftanga šmnétsatbëbana? ²² Tšëngtaftanga jtsichámuana, acbe shema o boyábiye ndoñe ínyäftaca cattseíngñaye ca; as, ¿ndáyeca tšëngtaftanga cachcá šmnétsama? Tšëngtaftanga jtsáboyënjana soyënga chë ndayama ínyenga tmojtsichamo diosënga yomna ca y jtsadórayana; as, ¿ndáyeca chë soyënga chënga jadórama yebnënguentšana uámana soyënga šmnétsatbëbana? ²³ Tšëngtaftanga tsa jtsenábotamnayana chë ley šmobomnama; as, ¿ndáyeca šmonybëtsama ínyenga Bëngbe Bëtsabiama podescá chamotsóyebuambnama, tšëngtaftanga chë leyentša mandënga jobedésama ndocna te ntsebošana causa? ²⁴ Chama, Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe mëntšá endayana: “Tšëngtaftanga judiëngbe causa, ndoñe judiëngbeñe Bëngbe Bëtsabiama ndoñe tšabá quematoyebuambná ca.”

²⁵ Tšëngtaftanga ntšamo leyiñe yomandancá

šmojtsamëse, Bëngbe Bëtsábenga šmomnama jinýanýiyama, chë más delicadentše base bobachtema tétšenënga jtsemnana tšabá nántsemna; pero ntšamo chiñe tomandancá ndoñe šmontsamëse, chca tétšenënga jtsemnana, tondayama ntsoservénana, y chca, tšëngtaftanga jtsemnana mo chë más delicadentše base bobachtema ndététšenëngcá. ²⁶ Y chë ndoñe judiënga chë más delicadentše base bobachtema tétšenënga, judiëngcá ndoñe quemátsmëna; pero chëngä ntšamo leyiñe yomandancá tmojtsamëse, ndegombre Bëngbe Bëtsá chëngä echanjúbuaja mo cachabe entšangcá. ²⁷ Y chca, tšëngtaftanga judiëngbiama Bëngbe Bëtsá echanjayana ndoñe tšabá šmonjama ca, ntšamo leyiñe yomandancá ndoñe šmontsama causa. Cha chca echanjama, er bëtscá ndoñe judiënga mondmëna y chëngä ntšamo leyiñe yomandancá mondócumplina, pero chëngä ndoñe quemátsmëna tšëngtaftangcá tétšenënga, jtsinýnama Bëngbe Bëtsábenga šmomnama. Tšëngtaftanga, masque Bëngbe Bëtsabe uabemana ley šmonduábomna y chë más delicadentše base bobachtema tétšenënga šmondmëna, cabá ndoñe šmontsama ntšamo leyiñe iuayancá, ndayá jamama cmojtsamnama.

²⁸ Chcasna, nda chë más delicadentše base bobachtema tmojatëtše ora, chábioye chë soye ndoñe ntjábemana canýe ndegombre judío. Y canýe entšá ndoñe Bëngbe Bëtsábia ntsemnana nýe ínýenga chë más delicadentše base bobachtema tmojatëtsama. ²⁹ Y canýe entšá ndegombre judío jtsemnana, ntšamo chabe ainaniñe

tomncá, cha Bëngbe Bëtsabe entšá yomnama tojtsinýanýnase. Y chca, canye ndegombre judío, Bëngbe Bëtsabe entšá yomnama chaotsinýnamna ndoñe quenátsména ché más delicadentše base bobach tema jtsetétšenana, sinó ntšamo Bëngbe Bëtsá tojamcá chabe ainaniñe chaotsebínýnamá. Bëngbe Bëtsabe Espíritu jamana entšá chca ainana chaotsebomnama, ndayá inétsinýanýnaye cha canye ndegombre judío yomnama; y ché uabemana ley ndoñe quenátobena chca jamana. Bëngbe Bëtsá endmeña ché tšabe soye entšabiamá ichamuá; entšanga ndoñe.

3

¹ Chcase, ndánaca šuatjatjaye, as ¿Bëngbe Bëtsabe entšá jtsemnama jéftsashjáchama, más tšabá yojtsemna canye judío jtsemnana ca? ¿Base bobach tema ché más delicadentše tétšená jtsemnana becá yojtsámana ca?

² Aíñe, chca jtsemnana corente enduámana y nýetsca soyënguiñe; natsana chjayana, Bëngbe Bëtsá, judiënga chabe palabra tojanabanýé, nýetscangbiama chamotsinýenama. ³ Y morna, ¿ndayá yochjopásá nderado judiënguentše báseftanga ya ndoñe chca tmontsentšénese? Y ché causa, ¿Bëngbe Bëtsánaca yochtsajbaná ntšamo tojašebuachenacá amana? ⁴ ¡Ndoñe, ndegombre ndoñe! Chca ndoñe cha queochatsma; tšëngäftanga šmondëtatšëmbo Bëngbe Bëtsá sempre endbëtsama ndayá jamama tojašebuachenacá, masque nýetsca entšanga bosterënga chamotsomñe. Er Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe Bëngbe Bëtsabiamá mëntšá endayana:

Aca ntšamo chacojayana ora, nÿetscanga mochanjinÿe aca ntšamo ndegombre yomncá cnétsamama; y chacojtsenëuyaná ora, sempre cochanjínÿanÿye acbe contra tmojtsoyebuambnángbiyoye, chënga ndoñe tšabá montsamama ca.

⁵ Pero bënga ndoñe tšabe soye montsama ca báseftanga tmojayana ora, Bëngbe Bëtsá sempre tšabá inétsamama entšanga más tšabá jinÿama tmojtsobenëse, ¿ntšamo bënga mochjayana? ¿Bëngbe imojtsobena jayanana Bëngbe Bëtsá ndoñe tšabá tonjama ca, bëngbiama castigo chaotsemna ca cha tojayana ora? (Morna atše sëntsoyebuambná ntšamo entšanga jóyebuambayama monduamancá.) ⁶ ¡Ndoñe, ndegombre ndoñe! Ndoñe quemuátobena chca jayanama. Bëngbe Bëtsá nÿets tempo ntšamo ndegombre yomncá ndoñe tontsamëse, ndegombre cha ndoñe nanjobenaye jayanama nÿetsca quem luarentša entšangbiama, ntšamo tmojamcá tšabá o ndoñe tšabá bétsemnama.

⁷ Nderado nda tojayana: “Atše ndaye bacna soye stjama y ndoñe ntšamo ndegombre yomncá tojtsemna, y chë soye tojoservé Bëngbe Bëtsá puerte uamaná y bëtsá yomnama jinÿanÿiyama, y Bëngbe Bëtsá sempre ntšamo ndegombre yomncá tojtsamama jinÿama entšanga tmojtsobenëse, ¿ndáyeca Bëngbe Bëtsá cabá iuichamo ntšamo atše tijamcá ndoñe tšabá yontsemna ca y atše canÿe bacna soye amá stsemna ca?” ⁸ Y chcase, ndánaca mëntsá nanjátayana: “Ntšamo ndoñe tšabá yondmëncá mochjama, chca, entšanga chámuinÿe Bëngbe Bëtsá puerte tšabia yomnama

ca." Ndegombre, atše mal jaquédamá báseftanga tmojayana atše chca stsabuatambá ca; Bëngbe Bëtsá chca abuátambayénga echanjácastigaye, ntšamo castigánenga jtsemnama imomerecencá.

Ntšamo entšá tojtsamama, Bëngbe Bëtsabe bominýiñe ndocná tšabia ntsemnana

⁹ Y asna, ¿Bëngbe Bëtsá bënga judiënga ínýengbiama más tšabá šonýa? ¡Ndoñe, ndegombre ndoñe! Atše ya sënjinýinýé judiënga y ndoñe judiëgnaca, chë bacna soyënga jamama juabnëngaca mandánenga imomnama. ¹⁰ Er Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe mëntzá endayana:

Ntšamo entšá tojtsamama, ndocná Bëngbe Bëtsabe bominýiñe tšabia quenátsmëna.

¡Ndoñe, ndegombre ndoñe, ni mo canýa chca quenátsmëna!

¹¹ Ndocrá quenátsmëna ntšamo ndegombre yomncá chabotsosertánama;
¡Ndocrá quenátsmëna nda chaotseboše Bëngbe Bëtsáftaca jtsemnama!

¹² Nýetscanga ndoñe tšabe benache tmojishache y chiñe montsajna.

Chënga nýetscanga Bëngbe Bëtsabe bominýiñe tondayama quemátoservena.

Ndocrá quenátsmëna ntšamo tšabá yomncá chaotsamama, jni canýa ndoñe!

¹³ Ntšamo tmojtsichamcá puerte bëts bacna soye jtsemnana, mo canýe obanabe cuevëshe atëfjnëshe puerte bacá tojtsonguëtsecá.

Chënga tmojtsoyebuambná soyëngaca ínýengbiye jtsaíngñayana.

Chë tmojtsichamo soyéngaca puerte bacna soye ínÿengbiama jtsamana, mo canÿe mëtscuaye tbojtseftetše orcá, chë veneno canÿe entshábioye jóbana.

- 14 Chënga, nÿets tempo ínÿengbiama podesca jtsichámuana, y sempre jtsóyebuambnayana chë ínÿenga ntšámnaca jáborlama.
- 15 Sempre jtseprontánana ínÿengbiote ntšámnaca jáborlama y jobáyama.
- 16 Chënga sempre jtsiyenana ínÿenga chamotsesufrínama jtsamëse, y nÿe ntšámnaca jtsaborlánana.
- 17 Chënga ndocna te tondaye ntjamana nÿetscanga natjémbana chamotsiyenama;
- 18 Chënga ndoñe ntsiyenana Bëngbe Bëtsabiamá jtsejuabnayëse, cha chë más bëtsá nÿetscangbiama yomnama ca –chiñe endayana.
- 19 Er bënga mondëtatshëmbo, lempe ntšamo leyiñe iuabemancá, chë leyéngaca mandánëngä imoyenëngbiama yomnama. Chcasna, chë ley endmëna, Bëngbe Bëtsabe delante ndocná chaondobená jayanama, cha ndoñe tšabá tonjama, chama ndoñe yonjátatshëmbo causa ca; y endmëna jinÿanÿiyama, ntšamo tmojamcá tšabá o ndoñe tšabá bétsemnama Bëngbe Bëtsá nÿetscangbiama yochjayana ora, nÿetscanga yojsamna chabe delante jayanama, ndáyeca ntšamo tšabá yomncá ndoñe tmonjama ca. 20 Er, Bëngbe Bëtsá ndoñe queochatsma ndocná chabe bominyiñe tšabia chaotsemna, ntšamo leyiñe yomandancá cha tojamama; chë ley bëngbiama

jamana, nÿe bënga bacna soye tmojamama chamotsetatšëmbuama.

Ntšamo Bëngbe Bëtsá inama entšanga chabe bominyiñe tšábenga chamotsemnama

²¹ Pero mora, Bëngbe Bëtsá tonjinÿanÿé ntšamo cha inama entšanga tšábenga chabe bominyiñe chamotsemnama; y Bëngbe Bëtsá ndoñe ntjamana canÿa chabe bominyiñe tšabia chaotsemnama, ntšamo ibomncá cha tojtsamama, ntšamo chë leyënguiñe y mandënguiñe yomncá. Pero masque mora chca, Bëngbe Bëtsá tonjinÿanÿé, Moisesbe leyiñe y Bëngbe Bëtsabe juabna oyebuambnayëngbe librëšangañe yopodena jinjenana chca yochtsemnama. ²² Bëngbe Bëtsá jamana entšanga chabe bominyiñe tšábenga chamotsemnama, chënga Jesucristbeñe tmojtsošbuáchema. Bëngbe Bëtsá nÿetscanga Crístbeñe ošbuáchiyëngbiama chca jamana, y chabiama nÿetscanga cachcá monduámana; ²³ er nÿetscanga bacna soye tmojama, y chë causa, ndocna entsa tonjobená jashjáchana ndocna bacna soye ndbomná jtsemnama y puerte bëtsá jtsemnama, ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanjuabocá entšanga chamotsemnama. ²⁴ Pero Bëngbe Bëtsá chëngbiama corente tšabe juabna bómnyayeca, mo ndayá cuafjatšatacá, cha jamana chënga chabe bominyiñe tšábenga chamotsemnama. Bëngbe Bëtsá chca tojanma, Cristo Jesúsbeyeca, entšanga atsebácanënga chamotsemnama y ya ndoñe más bacna soyënga jamama juabnëngaca mandánënga chamondétsemnama cha tojanma ora. ²⁵ Bëngbe Bëtsá cha tbojanábuayana, chabe

buiñe juabuáshanëse y jóbanëse, cha chaotsemna ndábeyeca Bëngbe Bëtsá entšanga bacna soyëngama jáperdonama; Jesucristbeñe jtsošbuáchiyëse entšanga jobenayana perdonánënga jtsemnama. Bëngbe Bëtsá chca tojanma, jinýanýiyama cha inétsama entšanga tšábenga chabe bominýiñe chamotsemnama, chë entšanga bacna soyënga tmojanmama chë tempo ntjatonyäycá, er cha chë tempo corente uantado chëngtaftaca yojtsemna y chëngbe bacna soyëngama ndoñe yonjánacastigaye.

26 Cha lempe chca tojanma, jinýanýiyama cha sempre ntšamo ndegombre yomncá inétsamama, y nýetscanga Jesucristbeñe ošbuáchiyënga chabe bominýiñe tšábenga chamotsemnama inétsamama.

27 Chcáyeca, entšá ndoñe ntsobenana tondayama ntsenábotamnayana. Chca endmëna, er Bëngbe Bëtsá tšabia chabe bominýiñe jabemana, ndoñe ntšamo leyiñe tomandancá cha tojtsamama, sinó nýe Jesucristbeñe tojtsosbuáchëma. **28** Y chca jayanëse, mora bënga tšabá montsetátshëmbo, Bëngbe Bëtsá inétsama canýe entšá tšabia chabe bominýiñe chaotsemnama, nýe Jesucristbeñe tojtsosbuáchëma, y ndoñe ntšamo leyiñe yomandancá cha tojtsamama.

29 ¿O Bëngbe Bëtsá nýe judiëngbe Bëtsá yomna? ¿Ndoñe judiëngbe Bëtsánaca cha ndoñe yondmëna? Aíñe, chëngbe Bëtsánaca cha endmëna; **30** er nýe canýe Bëtsá nýetscangbiama endmëna, y cha echanjama chë más delicadentše base bobachtema tétšenënga imomnëngbiama y ndoñe chcangbiámñaca, chabe bominýiñe tšábenga chamotsemnama, Jesucristbeñe

tmojtošbuáchema. ³¹ Chcasna, Bëngbe Bëtsá jamana entšanga chabe bominýiñe tšábenga chamotsemnama, Jesucristbeñe tmojtošbuáchema; ¿chca yojtsayana chë ley nÿe tondayama yondoservena ca? ¡Ndoñe, ndegombre ndoñe! Inyetsá, chca jamana chë ley más chaotsámanama.

4

Ntšamo Abrahánoftaca tojanopasá

¹ Morna Abrahambiama mochjóyebuambaye, bëngbe tempsca bëts taitá, y mochjinýe ndayá tojánatsjinýe Bëngbe Bëtsábeñe ošbuáchiyana bomnentšana. ² Abraham chabe bominýiñe tšabia chaotsemnama, ndayá cha tojanmama Bëngbe Bëtsá matënjanmëse, cha matënjanobená entšángbeñe ndayama jtsenábotamnayana, pero Bëngbe Bëtsabe delante ndoñe; ³ er Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe mëntsá endayana: “Abraham, Bëngbe Bëtsábeñe yojtsošbuáchiye, y chíyeca Bëngbe Bëtsá tonjánayana cha chabe bominýiñe tšabia yojamna ca.”

⁴ Canye entšá trabajayá, crocénana josháchiñana ndayá tojamama, pero chë crocénana ndoñe nÿe tsetánana ntsemnana, sinó chana jtsemnana ntšamo cha tojtsomerecencá. ⁵ Er menójuabonga, nda tondaye tontsama Bëngbe Bëtsá cháuayanama cha chabe bominýiñe tšabia yomna ca, pero aíñe tojtsošbuaché Bëngbe Bëtsábeñe, nda endbáyana chë bacna soye tmojamënga mora mo ndoñe chca cuafjamcá chamotsemna ca, chabiama Bëngbe Bëtsá echanjama chabe bominýiñe

tšabia chaotsemnama, chabe ošbuáchiyama.
6 Rey David cachcá chabe librësañe tojánayana, chë ndabiama Bëngbe Bëtsá jayanana chabe bominyiñe tšabia chaotsemna ca, masque chabiama chca cháuayanama tondaye tonjamëse. David chca entšabiamtojánayana, cha puerte echantsoyejuaye ca. **7** Chabe librësañe mëntsa tojanábema:

|Tša oyejuayëngä jtsemnana chë Bëngbe Bëtsá chëngbe bacna soyëngä tojáperdonanga, chë Bëngbe Bëtsá chëngbe bacna soyëngä tojabua-juánanga!

8 |Puerte oyejuayá jtsemnana chë Bëngbe Bëtsá mo ndoñe bacna soye cuafjama cuenta tbojtsónyá cha ca!

9 ¿David tojánayana nÿe chë más delicadentše base bobachtema tétšenëngä imomnëngbiama oyejuayana yomna ca? Ndoñe; ndoñe chca mondmenëngbiámna. Y muentše tmonjayana, Abraham Bëngbe Bëtsábeñe yojtsošbuachéyeca, Bëngbe Bëtsá tojánayana cha chabe bominyiñe tšabia yojamna ca. **10** Y ¿ntseco chca tojanopasá? ¿Abraham ya chë más delicadentše base bobachtema tétšená yojtsemna ora, o cabá ndoñe chca yontsemna ora? Ndegombre, Abraham cabá ndoñe chca tétšená yontsemna ora. **11** Y cabá chentšana, Abraham base bobachtema chë más delicadentše tétšená yojtsemna; y chca yojamna jinýanýiyama, Bëngbe Bëtsá tempo ya chabiama tojánayana cha chabe bominyiñe tšabia yojamna ca, cha Bëngbe Bëtsábeñe yojtsošbuáchëma. Lempe chca tojanopasá, jinýanýiyama Abraham mo taitacá

yomnama Bëngbe Bëtsábeñe imošbuachéngbiama, masque ndoñe base bobachtema chë más delicadentše tétšenënga mondmiëna. Y cachcá Bëngbe Bëtsá chë ošbuáchiyëngbiama tojánayana, chënga chabe bominyiñe tšábenga imomna ca. ¹² Y Abrahámna ca endmëna mo chë taitacá, chë más delicadentše base bobachtema tétšenënga imomnëngbiama, pero aíñe Bëngbe Bëtsábeñe corente jtsošbuáchiyëse imoyenëngbiama, cachcá ntšamo bëngbe bëts taitá Abraham Bëngbe Bëtsábeñe yojtsošbuachecá. Y cha cabá chë más delicadentše base bobachtema ntsetétšena ora, ya chca yojtsošbuáchiye.

*Jtsošbuáchiyëse, ntšamo Bëngbe Bëtsá
tojanašebuachenacá jóshjanguana*

¹³ Bëngbe Bëtsá tojanašebuachená Abrahambiama y chábentšana entšangbiama, quem luare chëngbiama yochjéftsemna ca. Y chca tojanašebuachená, ndoñe Abraham ntšamo leyiñe yomandancá betsobedecénama, sinó cha Bëngbe Bëtsábeñe yojtsanošbuáchema, y chíyeca Bëngbe Bëtsá tojánayana cha chabe bominyiñe tšabia yojamna ca. ¹⁴ Pero, ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanašebuachenacá, bëngá ntšamo chë leyiñe yomandancá tmojtsamëngbiama yojtsemna ca tmojayanëse, Bëngbe Bëtsábeñe jtsošbuáchiyana tondayama nantsoservena, y ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanašebuachenacá tondaye ntsámanana. ¹⁵ Chë ley juabocnana, Bëngbe Bëtsá puerte etonaná entšanga cháuacastigama, chënga ntšamo chiñe iuayancá ndoñe tmontsamama; pero ndocna

mandënga tontseñenëse, ndocná ntsobenana chë ndoñe tontsayancá ndoñe ntjamana.

16 Y chca, Bëngbe Bëtsá Abrahámboye tbojanšbuachená, cha yojtsanošbuachéyeca, ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanaše buachenacá, ndegombre chaotsemnama chë Bëngbe Bëtsábeñe imošbuáchema mo Abrahámbentšana entšangcá imomnëngbiama; y Bëngbe Bëtsá chca tojanaše buachená, cha chëngbe tšabiama iuantjésnayeca. Chë mo Abrahámbentšana entšangcá imomnëngbeñe, ndoñe quem-natsmëna nyé chë ntšamo ley yomandacá imnëtsamënga, sinó nÿetscanga chë ntšamo Abraham tojanošbuachecá Bëngbe Bëtsábeñe imošbuachéngnaca. Y Abraham nÿetscanga bëngbiama, Bëngbe Bëtsábeñe ošbuáchiyënga, mo taitacá endmëna. **17** Ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá, Bëngbe Bëtsá Abrahámboye iboitsatsëtsnaye ora: “Atše sënjour aca ba luariñe entšangbiama atšbe bominyiñe taitá chacotsemnama ca.” Chë ntšamo tojanaše buachenacá ndegombre tšabe soye endmëna, er Bëngbe Bëtsá chca Abrahambiam ayojanjuabná; y Bëngbe Bëtsá endmëna ndábeñe Abraham yojtsanošbuaché, y nda inétsama entšanga chámuatayenama, y nda inamánda y entšanga jobenayana jinÿama ndayá ndocna te tmonjaninÿcá.

18 Abraham Bëngbe Bëtsábeñe yojtsošbuáchiye y yojtsobatmana ntšamo tbojanšbuachenacá chaotsemnama, masque entšabe juabniñe ndoñe chca ntjátsjuabnayana; y chca, cabana cha tojánashjache jtseñnana “ba luariñe entšangbe

taitá”, ntšamo Bëngbe Bëtsá tbojaniyancá: “Acbentšana entšanga tša mallajta mochántsemna, ndocná queochatobenaye jacúntana ca”.

¹⁹ Abraham yojanobatmanéntscuana, cha puerte chábeñe yojsanošbuaché, ntšamo tbojanšbuachenacá jójengacñama, masque Abraham yojsónyaye ya bëtsanánøjema yojtsemnama, er ya mo patse uata yojtsebomna, y chabe shema, Sara, ndoñe yonjobena šešonga jtsabamnama. ²⁰ Abraham ndocna te tonjanajbaná Bëngbe Bëtsábeñe ošbuáchiyana, y ni mo canye ndoñe yonjanjuaboye chë ntšamo Bëngbe Bëtsá tbojanšbuachenacá ndoñe joparéjana ca; sinó más corente chábeñe yojsanošbuaché, y chca Bëngbe Bëtsábioye ibojsatschuanaye, ²¹ er cha tšabá inatásëmbo, ntšamo tbojanšbuachenacá jamama, ndegombre Bëngbe Bëtsá obená inamnama. ²² Chiyeca, Bëngbe Bëtsá tojánayana cha chabe bominýiñe tšabia yojamna ca.

²³ Pero, chabe bominýiñe tšabia yojamna ca Bëngbe Bëtsá tojánayana ora, ndoñe nÿe Abrahambiama chca ntsóyebuambnayana; ²⁴ ndayá bëngbiámaca, ndémuanýengbiama Bëngbe Bëtsá yochjayana chabe bominýiñe tšábenga imomna ca, bënga Bëngbe Bëtsábeñe imošbuachéyeca; Bëngbe Bëtsá, nda tojanma Bëngbe Utabná Jesús cháuatayenama. ²⁵ Bëngbe Bëtsá tojanalesenciá entšanga Jesús chamóbama, bënga bacna soyënga tmojanma causa, y Bëngbe Bëtsá tojanma cha cháuatayenama. Bëngbe Bëtsá chca tojanma jobenayama, bënga chabe bominýiñe tšábenga

jábiamama.

5

Mora bënga Bëngbe Bëtsabe bominyiñe tshábenga montsemna

¹ Er Bëngbe Bëtsá tojama bënga chabe bominyiñe tshábenga chamotsemnama, bënga chábeñe imošbuachéyeca; mora tempcá tshabá Bëngbe Bëtsáftaca bënga montsatsmëna, Bëngbe Utabná Jesucristbeyeca. ² Bëng Crístbeñe mondošbuáchëma, cha tojama bënga chamotsetatshëmbuama Bëngbe Bëtsá tsa tshabia yomnama, y Bëngbe Bëtsábiocana tshabe soyënga jtsebomnëse mora chamotsiyenama. Bëng tsa oyejuayëngä jésemnana, er Bëngbe Bëtsábeñe jtsošbuáchiyëse mondobátmana cha puerte uámanëngä y bëtsétsanga šochjábiamama, batshá ntshamo cachá yomncá. ³ Y ndoñe nÿe chama bënga oyejuayëngä jésemnana, ndayá bënga tmojtsesufrina y padecena soyënguiñe tmojtsajna órnaca. Chca mondbama, er bënga mondëtatshëmbo bënga tmojtsesufrina orna, bënga juatsjínyana ntshamo uantadëngä jtsemnama padecena soyënguiñe tmojtsemna ora, Bëngbe Bëtsábeñe jtsošbuáchiyëse. ⁴ Bëng padecena soyënguiñe tmojtsemna ora, más tshabá uantadëngä jtsemnama mondobénayeca, Bëngbe Bëtsá oyejuayá bëngtaftaca jtsemnana, padecena soyënguentshana ndegombre tshabá tmojachnëngó ora. Bëngbe Bëtsá oyejuayá bëngtaftaca chaotsemnama bënga tmojama ora, bënga jtsobenana más jtsobátmanana, ntshamo šojašebuachenacá cha yochjamama. ⁵ Bëng

chca tmojtsobátmanëse, ndocna te nÿe bonamente quemochatobátmana, er Bëngbe Bëtsá šojinýanýé tša bëtscá cha šuababuánýeshanama. Bëngbe Bëtsá chca tojama chë Uámana Espíritbeyeca, y cha endmëna nda Bëngbe Bëtsá tbojanichmó bëngbe ainaniñe chaotsemnama jtsemándayama.

6 Tempo bënga tondaye chemuatanobená jamana Bëngbe Bëtsabe bominýiñe tšábenga jtsemnama, y chora Cristo tojanóbana bënga chë bacna soyënga tmojamëngbe tšabiama, nÿa chama tempo yojamna ora. **7** Ndoñe paselo quenátsmëna jajuaboyana, ndáyeca canÿa nantseprontana jóbanama canÿa ntšamo chë leyiñe yomandancá jamama tojtsamanabiam; pero, canÿa bëtscá jtsababuánýeshanëse tšabe soyënga ínyengbiam tojtsamanabiam, nderádose chabiamá jóbanama cuantseprontana. **8** Pero Bëngbe Bëtsá bënga šojanýanýé tša šuababuánýeshanama, er bënga cabá bacna soyënga ntsamcá imojoyena ora, Cristo bëngbiam tojanóbana.

9 Cristo, chabe buiñe juabuáshanëse bëngbiam tojanóbanayeca, Bëngbe Bëtsá tojanma bënga chabe bominýiñe tšábenga jtsemnama. Y chca endménayeca, ndegombre Cristo šochanjátsebacaye, entsanga ndoñe tšabá tmonjama ca y castigo chëngbiam chaotsemna ca Bëngbe Bëtsá chaojayana ora. **10** Bëngba tempo Bëngbe Bëtsá imojanáya; pero cha tojanma bënga cháftaca tempcá tšabá chamotsatsmënama, chabe Uaquiñá tojanóbanayeca. Y mora, bënga natjémbara cháftaca chamotsemnama ya tojama ora, ndegombre atsebácanëng mochántsemna,

chabe Uaquiñá ainá yómnayeca. **11** Y ndoñe nÿe chca, ndayá bënga cháftaca puerte oyejuayëngä chamotsemnámñaca Bëngbe Bëtsá jamana, ndayá Bëngbe Utabná Jesucristo bëngbiama tojánmayeca. Y mora, chábeyeca Bëngbe Bëtsá tojama bënga cháftaca tempcá tšabá chamotsatsmënama.

Adány Cristo

12 Canëe entšá bacna soye tojanma causa, nÿetsca entšanga bacna soyëngä amëngä tmojábocana; y cha tojanóbana, bacna soyëngä tojanma causa. Y chca, nÿetsca entšanga entsamna jóbanama, er nÿetscanga bacna soyëngä tmojama. **13** Bëngbe Bëtsá Moisésbío ye chë leyëngä cabá nduántšaboshjona ora, entšanga quem luarentše bacna soyëngä tmojanma. Pero ndocna ley tontsemna ora, Bëngbe Bëtsá ndoñe ntjatonÿayana entšanga bacna soyëngä tmojamama. **14** Nÿetsca entšanga, Adánbentšana Moisésbentscoñe, nÿetscanga yojánamna jóbanama, ntšamo cach Adán tojanmcá ndoñe tmonjanmëngnaca, ntšamo cha ndoñe chaondëmama Bëngbe Bëtsá tbojanmandacá cha tojanma ora. Y Adánbeñe entšanga mondobena jinÿama, ntšamo chë jabama ibojamná canëe soyënguiñe yochtsanmëna.

15 Pero ntšamo chë útata tbojanmcá ndoñe cachca soye quenátsmëna; er Bëngbe Bëtsá entšangbe tšabiamajtsejuabnayëse tšabe soyëngä chëngbiama tojanma ora, ndoñe yonjamna mo ntšamo Bëngbe Bëtsá tbojanmandacá ndoñe chaondëmama Adán tojanma orcá. Tšëngtafanga šmondëtatšëmbo, nÿe canëe entšá canëe bacna

soye tojanma causa, cha tojanma nÿetsca entšanga jóbanama chaotsamnama, pero Bëngbe Bëtsá entšangbe tšabiamá yojuabnáyeca, más bëts soyënga jamana, chë Adanbe bacna soye entšangbiama bacna soyënga tojanmama. Chca, Bëngbe Bëtsá tojanma ba entšanga bëtscá tšabe soyënga chamotsebomnama; y chca tojama, nÿe canëye entšá, Jesucristo, tšabe soyënga tojánmayeca. ¹⁶ Chë ba entšanga bëtscá tšabe soyënga chamotsebomnama Bëngbe Bëtsá tojamentšana endóbocana soye, puerte inÿetšá comna, chë entšá Adán, canëye bacna soye tojanmentšana tojanóbocna soyama. Adán bacna soye tojanmentšana, Bëngbe Bëtsá tojánayana chana bacna soye tojanma y castigo jtsebomnama ibojtsemna ca, y nÿetsca entšángnaca chë causa; pero masque nÿetscanga bacna soyënga tmojama, Bëngbe Bëtsá entšangbe tšabiamá ndoñe bëndétsebnatjémbayeyeca, tojanma entšanga chabe bominëiñe tšábenga chamotsemnama y chë bacna soyëngama castigánënga ndoñe chamondétsemnama. ¹⁷ Ndegombre endmëna, canëye entšá bacna soye tojanma causa, nÿetsca entšanga jóbanama yojtsamna. Pero puerte más, canëye entšá Jesucristo tojanma. Ndëmuanyëngbiama Bëngbe Bëtsá tojama bëtscá tšabe soyënga chamotsebomnama, ndëmuanyëngbiama Bëngbe Bëtsá tojama chabe bominëiñe tšábenga chamotsemnama, y Bëngbe Bëtsábiocana chca tmojóyëngacñënga, chënga nÿetscanga mochantsiyena bacna soyënga jtseyénjanayëse y nÿetsca tescama mo

bëtsëtsangcá; y chca echántsemna ndayá Cristo tojánmayeca.

18 Y chca, ntšamo canýe entšá, Adán, canýe bacna soye tojanmama, Bëngbe Bëtsá tojánayana nýetscanga bacna soye tmojanma y castigánënga chamotsemna ca; cachcá ntšamo canýe entšá, Cristo, puerte tšabe soye tojánmayeca, Bëngbe Bëtsá jayanana nýetscanga imojtsobena chabe bominýiñe tšábenga jtsemnama y chë nýetsca tescama yomna tšabe vida jtsebomnama ca.
19 Y ntšamo Bëngbe Bëtsá tbojanmandacá ndoñe chaondémama canýe entšá tojanma causa, nýetsca entšanga bacna soye aménga tmojanobiama; cachcá, ntšamo Bëngbe Bëtsá tbojanmandacá canýe entšá, Jesucristo, tojánmayeca, Bëngbe Bëtsá tojanma bëtscá entšanga chabe bominýiñe tšábenga chamotsemnama.

20 Chë ley entšangbe cucuatšiñe tmojanáboshjona, jinýanýiyama ntšamo ndegombre yomna bacna soyënga jtsamana; pero entšanga más bacna soyënga imojtsama ora, Bëngbe Bëtsá cabá más chëngbe tšabiamama yojtsanjuabnaye y más tšabe soyënga chëngbiama yojtsama.
21 Chcasna, mora mochjayana, entšanga bacna soyëngaca puerte mandánënga imojamna, y chca, nýetscanga jóbanama yojamna ca. Pero mora, ya ndoñe chca quenátsmëna, er Bëngbe Bëtsá tojama entšanga chabe bominýiñe tšábenga chamotsemnama, Bëngbe Utabná Jesucristbeyeca chë nýetsca tescama yomna tšabe vida chamotsebomnama; chíyeca mora bënga montsobena jtsiyenama, Bëngbe Bëtsá šojatšatá

tšabe soyënga lempe bëngtaftaca jtsemnëse.

6

Crítbeyeca bënga tšabe vida jtsebomnana

¹ Y asna, ¿ntšamo mochjayana? ¿Šojtsamna jtsiyenana sempre bacna soyënga jtsamëse, chca, Bëngbe Bëtsá šuababuánÿeshanama más chašotsinÿanÿnama, cha más bacna soyënga bënga jtsaperdónayëse? ² ¡Ndoñe, ndegombre ndoñe! Tempo bënga monjaniyena bacna soyënga jamama juabnëngaca mandánënga, pero mora bënga montsobena jtsiyenana chë juabnënga tondaye bëngbiye ntsamcá, y chca, bënga montsobena mo obanëngcá chë soyëngama jtsemnana; y as, ¿ndáyeca bënga muatjátsjuabnaye ntšamo ndoñe tšabá tontsemncá jatiyenana? ³ Er ndegombre tsëngaftanga šmondëtatšëmbo, bënga uabáinënga tmojanoquedá ora, tmonjaninÿanÿé bënga Cristo Jesúseftaca cánÿiñe mo canÿacá bétsemnama; y bënga uabáinënga tmonjanoquedá ora, enjamna mo bënga cuafjobancá, ntšamo Cristo tojanobancá. ⁴ Bënga uabáinënga tmonjanoquedá ora, enjamna mo bëngnaca cháftaca cuafjobancá, y cháftaca uatabuantsanëngcá. Chca yojamna, bënga chamotsobenama mo tsëm entšangcá jtsiyenama, ntšamo Crístoftaca tojanopasacá, cha cháuatayenama Bëngbe Bëtsá tojanma ora, chabe puerte bëts obenánaca.

⁵ Bënga Crístoftaca cánÿiñe mo canÿacá jtsemnëse, cha tojanóbana ora mo bëngnaca cháftaca cuafjobancá enjámnyayeca, ndegombre bënga

cányiñe mo canÿacá cháftaca mochántsemna, bënga cacheñe vida nÿetsca tescama chamotsatsbomnama Bëngbe Bëtsá jtsamëse, ntšamo Cristo cháuatayenama cha tojanmcá. ⁶ Y bënga mondétatšembo, chë ntšamo bëngbe vida enjamncá, bacna juabnëngaca mandánënga, Jesucristbeñe cabá ntsošbuáchiye ora, mora ya ndoñe chca yontsemnama; y chca entsemna mo chë tempsca vida chaóbanama cuafjamcá, Cristo tmojancrucificá ora. Chca yojamna, Bëngbe Bëtsá jobenayama chë bacna soyënga jamama bëngbe juabnënga jtsepochócama; y chca, ya ndoñe más chë bacna soyëngaca mandánënga chamondétsemnama, mo nÿets tempo nÿe ínyabiamma oservenëngcá. ⁷ Er canÿe entšá tojóbana ora, chë bacna soyënga chábioye ya ndoñe más ntsemándayana. ⁸ Er Cristo tojanóbana ora, mo bëngnaca cháftaca cuafjobancá endménayeca, cháftaca jtsiyenámnaca bënga montsošbuaché. ⁹ Bënga mondétatšembo Cristo cháuatayenama y ndocna te cha cacheñe jatóbanama Bëngbe Bëtsá tojanmama; y ndocna obenana queochatsma cha cacheñe chauatóbanama. ¹⁰ Cha tojanóbana, y chë bacna soye jamama juabnënga ndocna te ntjobenayana chábioye jamándana, y ínyenga ndoñe imontsobena ntšamo cha jabórlana; y ntšamo mora cha yoyencá, Bëngbe Bëtsá jtseservénama yomna. ¹¹ Cachcá, tšëngaftanga cmontsamna jtsejuabnayana, chë ya ndoñe más bacna soyëngaca mandánënga šmojtsemnama, pero vida šmobomna lempe jtsamëse Bëngbe Bëtsá tšëngaftangaftaca oyejuayá chaotsemnama,

Cristo Jesúseftaca cánÿiñe mo canÿacá jtsemnëse.

12 Tšëngtaftanga cmontsamna, chë bacna soyënga jamama ainanentše šmobomna juabnëngaca ndoñe más mandánënga ntsemnana, chca, tšëngtaftanga ndoñe chašmondëtsamama juabnëngaca nÿe cach tšëngtaftanga, tšëngtaftangbe cuerpiñe tšabá jtsomñama. **13** Tšëngtaftanga ndoñe quecmátamna jalesénciana ndaye tšëngtaftangbe cuerpentša soye, bacna soyënga jamama chaoservema. Chamna, tšëngtaftanga cmontsamna Bëngbe Bëtsá jauyanana, lempe ntšamo tšëngtaftanga šmomncá, cha jasérviamchaotsemna ca, tšëngtaftanga chë šmomna mo ya ndoñe más obanëngcá Bëngbe Bëtsabiama, y tojanma tšabe vida chašmotsebomnama; y jauyanana nÿetsca tšëngtaftangbe cuerpentša soyëngna Bëngbe Bëtsá jasérviam yojtsemna ca. **14** Ndoñe quecmátamna bacna soyëngaca mandánënga jtsemnana, er tšëngtaftanga ndoñe quešmátiyena leyiñe iuayana soyëngaca mandánënga, y šmondoyena Bëngbe Bëtsá tšëngtaftangbiama tšabá jtsejuabnayëse.

Ošbuachiyá obligaciónaca jtsemnana ntšamo tšabá yomncá jamama

15 Y asna, ¿bëngä imojsobena bacna soyënga jamana, chë leyiñe iuayana soyëngaca ndëmandánënga imomnama, y Bëngbe Bëtsá bëngbiama tšabá jtsejuabnayëse bëngä imoyenama? ¡Ndoñe, ndegombre ndoñe! **16** Tšëngtaftanga tšabá šmondëtatšëmbo, ínÿabe cucuatšiñe mo nÿets tempo nÿe ínÿabiama oservenëngcá šmojoquedá ora, cha jtsobedecénama, ndegombre tšëngtaftanga chë nduiñbiama nÿets tempo oservénëngcá

jtsemnana. Chcasna, cachcá jtsemnana, chë tsëngtaftanga šmojabocacá bacna soyëngaca mandánënga jtsemnama, y chca jtsemnana mo Bëngbe Bëtsabe bominyiñe tsëngtaftanga nÿetsca tescama obanënga cuافتsemncá, o Bëngbe Bëtsá jtsobedecénama, y chca, chabe bominyiñe tšábenga jabocanana. ¹⁷ Pero šontsamna Bëngbe Bëtsá jtsatschuanayana, er tempo tsëngtaftanga mo nÿe ínyabiama oservenëngcá šmojamna, bacna soyënga jamama juabnëngaca mandánënga; pero mora nÿets ainánaca šmojoyeuná, ntšamo chë tcmojanabuatambá soyënguiñe šmojoyëngacñécá. ¹⁸ Bëngbe Bëtsá tsëngtaftanga cmojatsebacá, bacna soyëngaca ndëmandánënga chašmotsemnama, y morna mo Bëngbe Bëtsabiam oservenëngcá šmojábocna, ntšamo tšabá yomncá jtsamama. ¹⁹ Muentše sënjoyebuambá ntšamo entšanga mondbetsichamcá, er tsëngtaftanga ndoñe corente juabna quešmátsbomna toto palabrënga chacmósertama. Tempo, tsëngtaftanga šmonjanamana jalesénciana, lempé ntšamo šmojamncá mandánënga jtsemnama, bacna soyënga shembásuftaca o boyabásuftaca jamama juabnëngaca, y nÿe ndaye bacna soyënga jamama juabnëngaca. Cachcá, mora tsëngtaftanga cmontsamna jalesénciana tsëngtaftanga chašmotsemnama juabnëngaca mandánënga tsabe soyënga jtsamama, chca, ndegombre Bëngbe Bëtsabe entšanga chašmotsemnama.

²⁰ Tëngtaftanga, cabá bacna soyënga jamama juabnëngaca mandánënga šmonjamna ora, tsëngtaftanga ndoñe obligacióncaca quešménjatsmëna

ntšamo Bëngbe Bëtsabiamá tšabá yomncá játamama.

21 ¿Ndaye tšabe soye tšengaftanga šmojosháchiñe chë tempo šmojánama soyënga amiñe? Tondaye; y mora chë soyëngama šmojtsëuatja. Chca soyënga tcojamentšana jóbocnana, entšá nýetsca tescama castiganá chaotsemnama, mo Bëngbe Bëtsabe bominÿiñe nýetsca tescama obaná cuافتsemncá.

22 Pero mora, ndoñe quešmátmëna bacna soyënga jamama juabnëngaca mandánëngä, y mora bëtscá šmojtsentšena Bëngbe Bëtsá jtseyeunananá y jtseservénana. Chca jtsamana, tšengaftangbiama puerte tšabá entsemna, er chca, Bëngbe Bëtsabe entšanga šmochántsemna, y cabana, chë nýetsca tescama yomna tšabe vida šmochántsebomna.

23 Bacna soyënga tcojtsamentšana jóbocnana entšá nýetsca tescama castiganá chaotsemnama, mo Bëngbe Bëtsabe bominÿiñe nýetsca tescama obanëngä cuافتsemncá; pero, Bëngbe Bëtsá šojtsatšatná soyënguentšana, jóbocnana chë nýetsca tescama yomna tšabe vida jtsebomnana, Cristo Jesúz Bëngbe Utabnáftaca cánÿiñe mo canÿacá jtsemnëse.

7

*Chë bouamnátbentšana ndayá bëngbiama mochju-
atsjinÿe*

1 Jesucristbeyeca catšátanga, tšengaftanga šmotátšëmbo ntšamo chë leyënga entšangbiama inétsemnama; tšengaftanga šmotátšëmbo, ntšamo chë leyíñe tojtsayancá canÿe entšá chaotsamamna, nýe chë entšá tojtsainëntscuana chábioye jtsemándayana. **2** Chcasna, canÿe

bouamna shembása, ntšamo chë leyiñe endayancá bontsemna chabe boyáftaca jéftsemnana, chë boyá tuainéntscuana; pero chë boyá tojtsóbanësna, chë leyiñe endayana, chë shemna canýa jtoquédana, chë boyabiamá ndëmandaná ca. ³ Y chca, chë shema inýe boyabásuftaca chabe boyábioye tbojaingñé, chë boyá cabá vida totsóbomñe ora, chë shemna jtsabáinana chabe boyábioye ínýaftaca ingñayá ca. Pero chabe boyá tojtsóbanëse, chë leyiñe endayana chë shemna canýa jtoquédana, chë boyabiamá ndëmandaná ca, y cha jtsobenana ínýaftaca jtobouamayana; y chca tojama ora, boyábioye ínýaftaca íngñayana ndoñe ntsemnana.

⁴ Tshëngtaftanga chë ošbuachiyëngtaftácnaca cachcá endmëna; ya ndoñe más chë léyeca mandánëng quešmátsmëna, er Cristo tojanóbana ora šmojánbocna, mo chë soyëngama obanëng cuafjoquedangcá, ínýabe entšanga jtsemnama, Crístbenga, ndabiama Bëngbe Bëtsá tojanma cháuatayenama; y chca jtsemnëse, bëngä bëtscá soyëngä ntšamo tshabá yomncá chamotsamama, Bëngbe Bëtsá jasérviamä. ⁵ Bëngä chë nýe ntšamo cabëngä imnabošcá monjaniyena ora, chë ley enjanoservena bëngbe ainaniñe chamotsebomnama bacna soyëngä jamama puerte bëts juabnëngä, nýe bëngä tshabá jtsomñama. Ba bacna soyëngä tmonjanma, y chë causa bëngä šonjánamna nýetsca tescama castigánëng jtsemnama, mo Bëngbe Bëtsabe bominýiñe nýetsca tescama obanëngä cuافتsemncá. ⁶ Pero mora Bëngbe Bëtsá šojatsebacá chë

léyeca ndëmandánëngä chamotsemnama; chë ley tempo enjamna bëngbiama mo canÿe amëndayacá. Pero mora bëngä chë leyama mo obanëngcä montsemna; chca, bëngä ndoñe chamondëtsiyenama ntšamo tempo enjamncä, chë uabemana leyëngaca mandánëngä, y aíñie tsmëcä chamotsiyenama, ntšamo chë Uámana Espíritu iuamcä bëngä vida chamotsebomnama.

Bacna soye jamama juabna tcojtsebomnëse, chë ley jamana entšá bacna soye chaomama

⁷ Báseftanga muanjayana cach ley bacna soye yomna ca; ndegombre, chë ley ndoñe chca quenátsmëna. Chë léyeca atše tšabá sëndëtatšëmbo ndayá yomna bacna soye jamana. Atše ndocna te matijántatshëmbona ndayá yomna chë “ínÿabioye jtsántshabošana”, “ínÿabioye ndoñe cattsantshaboše ca” chë leyiñe ndoñe matmënjanábemëse. ⁸ Pero bacna soyëngä jamama juabnëngä atše bomna causa tonjanma, atše puerte chaitsebošama chë ndoñe šonjamna jtsebošana soyëngä; y chca chë juabnëngaca tonjanopasá, atše chë leyënguiñe ndayá iuayanama jtsejuabnayëse. Er ndocna ley tondmëna ora, entšá ndoñe ntsetatshëmbuana ndayá yomna bacna soye jtsamana. ⁹ Canÿe tempo enjamna, chora atše sënjaniyena leyëngama ntsetatshëmbcä, pero ntšamo leyiñe iuayancá sënjanabuátmana ora, ndayá jamama ndoñe yonjamnama, atše sënjanontsé chë bacna soyëngä jamama juabnëngaca mandaná jtsemnama; ¹⁰ y chora atše sënjanatshëmbona, chë causa šojtsanmëna nÿetsca tescama castiganá jtsemnama, mo Bëngbe Bëtsabe bominÿiñe nÿetsca

tescama obaná cuuftsemncá. Bëngbe Bëtsá chë mando tojanma, atše chë nÿetsca tescama yomna tšabe vida jtsebomnama chayobenama, chë ley jtseyeunanése; pero ndoñe chiyatanobedecé causa, chë mando tonjanma atše chašotsemna nÿetsca tescama castiganá jtsemnama. ¹¹ Chë leyentša mandiñe inÿe soyënga ndoñe šonjétsemna jamama ca yojsayánayeca, chë bacna soyënga jamama juabnënga átšbeñe, šmonjaningñé bacna soyënga jamama; y chë mando bétsemnama, chë bacna soyënga jamama juabnënga tmonjanma atše chašotsemna nÿetsca tescama castiganá jtsemnama, mo Bëngbe Bëtsabe bominÿiñe nÿetsca tescama obaná cuuftsemncá.

¹² Pero bënga mëntsá mochjayana: chë leyna tšabe soye endmëna, er Bëngbe Bëtsábiocana tojanóbocna, y chë mandéngnaca Bëngbe Bëtsábiocana tojanóbocna ca; chiñe endayana ndayá tšabá yomna jamana y chca tšabá jtsemnana. ¹³ Y asna, ¿quem tšabe soye tojanma atše chašotsemna nÿetsca tescama castiganá jtsemnama, mo Bëngbe Bëtsabe bominÿiñe nÿetsca tescama obaná cuuftsemncá? ¡Ndoñe, ndegombre ndoñe! Chë bacna soyënga jamama juabnënga atše bomna causa, chca átšeftaca tonjanopasá. Chë tšabá yomna sóyeca, chë bacna soyënga jamama juabnënga tmonjanma atše chašotsemna nÿetsca tescama castiganá jtsemnama. Chca chë juabnëngaca tonjanopasá, entšanga jobenayama jtsetatšëmbuama ndayá yomna bacna soye jamana; y chë mando, bacna soye jamama ndoñe yondmëna ca jtsichámuana causa, nÿetsca entšanga mondobena jinÿana canÿe bacna soye, mo canÿe

puerte bëts bacna soycá.

¹⁴ Bënga mondëtatshëmbo chë ley Bëngbe Bëtsabe ley yomnama, pero atšna nÿe canÿe entšá sëndmëna, canÿa nÿets tempo nÿe bacna soyënga jamama juabnëngaca mandaná. ¹⁵ Ndegombre ndoñe quešnatësertana ntšamo sëntsamcá, er ndoñe ntsamana ndayá jamama stsebošcá, pero aíñe jtsamana ndayá jamama ndoñe šontsogustancá. ¹⁶ Pero chë atšbe ainaniñe stsejuabná ndoñe tšabá tontsemna soye stsamëse, ndayama leyiñe iuayana ndoñe candmëna ntsamana ca, chca atše jtsinjyanÿnayana chë ley ndegombre tšabe soye yomnama. ¹⁷ Chcasna, atše ya ndoñe ntsemnana chë chca tojtsamá, ndayá chë bacna soye jamama atšbe ainaniñe yomna juabnëngä jtsamana atše chca jamama. ¹⁸ Atše sëndëtatshëmbo, atšbe ainaniñe tondaye yontsemna ntšamo tšabá yomncá atše jamama. Masque sëntseboše ntšamo tšabá yomncá jamama, ndoñe quetsátobena chca jamama. ¹⁹ Atše ndoñe quetsátama chë tšabe soye ndayá jamama sëndbošcá, pero aíñe sëntsama chë bacna soye ndayá jamama ndoñe sëndbošcá. ²⁰ Chë ndayá ndoñe jamama sëntsebošcá stsamëse, chca jtsayanana, atše ya ndoñe stsemna chë chca yojtsamá, sinó chë bacna soye jamama atšbe ainaniñe yomna juabnëngä chca yojtsama.

²¹ Chca, atše tijátatshëmbona ndayá átšeftaca yojtsopasánana; masque, ntšamo tšabá yomncá jamama stseboše, bacna juabnëngä sempre jtsémändayana atše bacna soye chaimama. ²² Atšbe ainanoca puerte sëntsoyejuá, Bëngbe Bëtsábiocana

yóbocana mandëngama. ²³ Pero atše sënjinÿena inÿe soye átseftaca yojtsopasánama; chë bacna soye jamama atšbe ainaniñe yomna juabnënga yojsama atše ndoñe ntjamama ntšamo atšbe juabnoca yomna mo ndegombre soycá, mo chë bacna soyëngaca mandaná cuافتsemncá.

²⁴ ¡Tša lastema atsbiamá! Chë bacna soye jamama juabnënga átšbeñe entsemánda, y entsama atše chašotsemna nÿetsca tescama castiganá jtsemnama, mo Bëngbe Bëtsabe bominÿiñe nÿetsca tescama obaná cuافتsemncá. ¿Nda nanjobenaye chentšana atše jatsbocama?

²⁵ Nÿe Bëngbe Bëtsá endmëna nda yobena atše jatsbocama, Bëngbe Utabná Jesucrístbeyeca. Chábioye chama mochtsatschuanaye. Atšbe ainanoca atše aíñe sëntsejuabná chë ley puerte tšabe soye yomna ca, y jobedésama sëntseboše; pero chë bacna soye jamama átšbeñe yomna juabnëngaca, atše bacna soyëngä sëntsama, ntšamo chë juabnënga šontsemandacá.

8

Ntšamo Bëngbe Bëtsabe Espíritu yomandacá jt-siyenana

¹ Y chca, Bëngbe Bëtsá ndoñe ntjayananá, Cristo Jesúseftaca cánÿiñe mo canÿacá imomnënga, chëngbe bacna soyëngama nÿetsca tescama castigánënga jtsemnama yojsamna ca.

² Er, chë Uámana Espíritoftaca mandánënga mondéménayeca, Bëngbe Bëtsá šojatsebacá, bëngä chë bacna soye jamama juabnëngaca mandánënga ndétsemnama, y nÿetsca tescama

castigánëngä ndétsemnama, mo Bëngbe Bëtsabe bominÿïñe nÿetsca tescama obanëngä cuافتsemncá. Chë Uámana Espíritu jamana bëngä ndegombre tšabe vida chamotsebomnama, cánÿïñe mo canÿacá Cristo Jesúseftaca jtsemnëse. ³ Bëngbe Bëtsá tojanma ndayá Moisesbe ley ndoñe tonjanobenacá, er entšanga mondoyena nÿe ntšamo cachëngä imobošcá, y nÿe cánÿengä ndoñe ntsobenana jamana ntšamo tojtsamncá. Bëngbe Bëtsá tojánayana entšángbeñé bacna juabnëngbe mando jtsepochócama ca, y chama chabe Uaquiñá tbojanichmó. Cha quem luaroye mo canÿe entšacá tojánabo, canÿe ainánaca, mo chë entšanga bacna soye amëngbe ainancá, pero ndocna te ni mo canÿe bacna soye ndoñe tonjéftsema; y tojánabo, chábeyeca entšanga bacna soyëngama perdonánëngä chamotsemnama. ⁴ Bëngbe Bëtsá chca tojanma, bëngä chë mora oyenëngä jtsamëse ntšamo chë Uámana Espíritu ainaniñe yomandacá y ndoñe nÿe ntšamo bëngä entšanga tmojtsebošcá, chamobenama tšabá jamana ntšamo chë leyinë yomandancá, ntšamo šojojtsamncá.

⁵ Chë nÿe cachëngä tšabá jtsomñama cachëngbe juabnëngaca imoyenëngä, nÿe sempre jésejuabnayana bacna soyëngä jtsamama, chca bacna juabnëngaca mandánëngä; pero ntšamo chë Uámana Espíritu ainaniñe iuamëndacá oyenëngna, sempre jésejuabnayana tšabe soyëngä jamama, ntšamo chë Uámana Espíritu yobošcá. ⁶ Ntšamo chë nÿe cachá tšabá jtsomñama juabnëngaca mandaná oyenentšana jóbocnana entšá nÿetsca tescama castiganá chaotsemnama,

mo Bëngbe Bëtsabe bominyiñe nÿetsca tescama obaná cuافتsemncá; y ntšamo chë Uámana Espíritu tojtsemandacá oyenentšana jóbocnana chë nÿetsca tescama yomna tšabe vida jtsebomnama y ainaniñe tšabe ebionana. ⁷ Chë nÿets tempo oyenëga nÿe ntšamo tmojtsebošcá nÿe cachënga tšabá jtsomñama jtsejuabnayëse, Bëngbe Bëtsabe uayayëngä jtsemnana, er chënga ndoñe ntsamana ntšamo cha tojtsamëndacá, y chca jamama ndoñe ntsobenana; ⁸ y chca, chë nÿe chca bacna juabnëngaca oyenëga, ndoñe ntsobenana jamana ntšamo Bëngbe Bëtsá tšabá tbojtsinÿancá.

⁹ Pero tšëngtaftanga ndoñe quešmátiyena nÿe cach tšëngtaftanga tšabá jtsomñama cach tšëngtaftangbe juabnëngaca, sinó šmojtsiyena ntšamo chë Uámana Espíritu tšëngtaftangbe ainaniñe cmamëndacá, er chë Uámana Espíritu sempre tšëngtaftangbe ainaniñe iuétsemna. Nda ndoñe quem Cristbe Espíritu tondbomná, ndoñe Cristbia ntsemnana. ¹⁰ Pero Cristo sempre tšëngtaftangbe ainanentše vida totsóbomñëse, masque tšëngtaftangbe cuerپëngä yochjopochóca, quem luarentše entšanga bacna soyëngä jtsamana causa, tšëngtaftangbe espíritu nÿets tempo vida echanjesóbomñe, er Bëngbe Bëtsá tojama tšëngtaftanga chabe bominyiñe tšábenga chašmotsemnama. ¹¹ Y Bëngbe Bëtsabe Espíritu, Jesús cháuatayenama tojamabe Espíritu, sempre tšëngtaftangbe ainaniñe tojtsemnëse, Bëngbe Bëtsá, chë Cristo cháuatayenama tojamá, echanjama chë tšëngtaftangbe yochjóbana cuerpo, cachiñe vida chaotsatsbomnama. Cha chca echanjama chabe

Espíritoftaca, y mua sempre tšëngtaftangbe ainaniñe iuétsemna.

¹² Chcasna, Jesucristbeyeca catšátanga, šontsamna jtsiyenana ntšamo chë Uámana Espíritu ainaniñe šuaméndacá; ndoñe quešnátamna jtsiyenana nýe bënga tšabá jtsomñama cabëngbe bacna juabnëngaca; ¹³ er nýe bënga tšabá jtsomñama cabëngbe bacna juabnëngaca šmojtsiyenëse, castigánëngä šmochántsemna, mo Bëngbe Bëtsabe bominyiñe obanëngä cuافتsemncá; pero Uámana Espíritbeyeca, chca juabnëngaca nýetsca bacna soyëngä jtsamana jtsajbanama šmojobenase, chë nýetsca tescama yomna tšabe vida šmochántsebomna.

¹⁴ Ntšamo chë Uámana Espíritu yomandacá tmojtsaméngna, Bëngbe Bëtsabe básenga jtsemnana.

¹⁵ Er Bëngbe Bëtsá ndoñe tonjama bënga ainaniñe canýe espíritu chamotsebomnama, mo nýe ínýabiamá nýets tempo oservenëngcá chašotsaméndama, y chca cha chaoma bënga cachiñe chamotsëuatjama; sinó chë Bëngbe Bëtsá tojama bënga chamotsebomnama Espíritu jamana bënga Bëngbe Bëtsabe básenga chamotsemnama, y chë Espíritu endama “Atšbe Taitá ca” bënga Bëngbe Bëtsá chamotsechembuanama. ¹⁶ Y chë Uámana Espíritu y bëngbe espíritu canýe ora jayanana bënga Bëngbe Bëtsabe básenga imomna ca.

¹⁷ Y Bëngbe Bëtsabe básenga mondéménayeca, bëngnaca mochanjóyëngacñe ndayá cha chabe básenga jatšatayama tojaše buachenacá; bënga y Cristo cánýiñe chë soyëngä mochanjóyëngacñe, er bënga inýe soyënguiñe tmojasufrí cachcá ntšamo Cristo tojansufricá, Bëngbe Bëtsá uámanëngä y

bëtsëtsanga chásuabiamama, ntšamo cach Cristo yomncá.

*Bëngbe Bëtsá bëtsëtsanga y uámanënga
šochjábiama*

¹⁸ Atše ndegombre sëndëtatshëmbo, ntšamo quem tempo bëngä imosufrincá, puerte batšatema yomna chë bëngbe tšabiamá uámanana y buashinÿinÿanana Bëngbe Bëtsá šochjínÿanÿiyama. ¹⁹ Lempe ntšamo Bëngbe Bëtsá tojamcá endmëna mo tsa cuafstsobatmancá, chaobuache chë Bëngbe Bëtsá ntšamo chabe bäsenga imomnama jinÿanÿiyama ora. ²⁰ Er lempe ntšamo Bëngbe Bëtsá tojamcá, mora ndoñe yontsoservena ntšamo chaotsemnama cha tojanjuabocá. Chca tojanopasá, ndoñe chë lempe ntšamo cha tojanmcá chca chaotsemnama tojánbošenayeca, ndayá cabá chë soyënga tojanmentšana, Adán bacna soye tojanmentšana, Bëngbe Bëtsá tojanjuabó ntšamo cha tojanmcá josérvima ndoñe ndayama ntšamo cha tempo tojanjuabocá. Pero lempe ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanmcá entsemna mo cuafstsobatmancá canë te, ndëmua ora chë soyënga chaoservema cha yochjamama jtsetatshëmbëse, ntšamo quem luare jobojátšama ora chama cha yojanjuabnacá; ²¹ Bëngbe Bëtsá canë te yochjama lempe ya ndoñe más chaondetsopochocama. Y chora, ntšamo Bëngbe Bëtsá yochjamcá chabe bäsenga chamotsemnama, lempe ntšamo cha yojanjuabnacá, chabe uámanana y buashinÿinÿanana jtsebomnama, cachcá yochjama lempe chë cha tojanma soyëngaca.

22 Er bënga mondëtatšëmbo lempe ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanmcá mëntscoñama yomna mo canÿe shembásá šešona jtsebomnama ora tbojtsetsetšama tojtsobësnacá; er lempe ntšamo cha tojanmcá entsemna mo tša cuافتseboçcá Bëngbe Bëtsá chaomama, chë soyënga chaoservema ndayama cha tempo tojanjuabocá. **23** Pero ndoñe nÿe chë lempe ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanmcá yojtsemana mo chë shembasacá, sinó bëngnaca; y bënga ainaniñe mondbomna chë Uámana Espíritu, y chë soye endmëna ndayá natsana bënga tmojanóyëngacñe, chë Bëngbe Bëtsá bëtscá soyënga šochjátšatayentšana; bënga bëngbe ainanoca tša jesobësnayana, bënga chabe bäsenga chamotsemnama Bëngbe Bëtsá chaomama mondobátmanéntscuana, y chca, Bëngbe Bëtsá chaoma bënga ndocna te ndopochócama cuerþënga chamotsebomnama. **24** Bënga, Bëngbe Bëtsábeñe jtsoþbuáchiyëse monjobátmana ntšamo cha tojanayancá chaomama, y chíyeca cha bënga šojatsebacá; pero ndayama tmobatmancá, ya tojtséchnëjuanama bënga tmojtsonÿase, chora chama ya ndoñe ntjátobatmanëngana. Er ndocná jatobátmanana chë ndayá jinÿama ya tojobenacá. **25** Pero ndayama bënga tmobatmancá, cabá ndoñe jinÿama tmontsobena soye tojtsemnëse, bënga jtsamnana Bëngbe Bëtsábeñe jtsobátmanana, uantadënga jtsemnëse, ntšamo tojayancá Bëngbe Bëtsá chaomëntscuana.

26 Uámana Espíritnaca bënga šochandbëtsëjabuachana, er bënga ainaniñe ndoñe corente ntsoþbuáchiyana. Bënga ndoñe

quemuátstatshéembo Bëngbe Bëtsáftaca jencuéntana ntšamo ndegombre tšabá yomncá; pero cach Espíritu Bëngbe Bëtsábiye bëngbiama jtsotjanañana, mo chca ora chabe ainanoca tša cuafstsobësnacá; y ndayá chca ora tbojtsotjanañamna, bënga ndoñe ntjobenayana bëngbe palábraca chama jóyebuambayama. ²⁷ Y Bëngbe Bëtsana, ntšamo entšanga ainanoca tmojtsebošcá yonýá, y ntšamo chë Espíritu jayanama tojtsebošcá yotátshéembo, er chë Espíritu chabe entšangbiama ibotjanañe, ntšamo Bëngbe Bëtsá yobošcá.

Bëng ayénjanayëngama más tmojábocana

²⁸ Y bëng mondétatshéembo, Bëngbe Bëtsá nÿetsca soyënguiñé inétsama cha imobobonshánëngbe tšabiama, ndémuanýenga cha tojáchembo chabe entšanga chamotsemnama, ntšamo cha jamama yojanjuabnacá. ²⁹ Jesucristbeñé imošbuachéngbiama, Bëngbe Bëtsá quem luare tojanma orscana yojanjuabná y chënga tojanabacacá chca chamotsemnama, y chë tempscana tojaninýnaná chënga chabe Uaquiñacá chamotsemnama; chca, chabe Uaquiñá chë bëtscá catšátangbeñé chë natsaná chaotsemnama. ³⁰ Y chë Bëngbe Bëtsá chca tojánabacacangnaca, tojánachembo chabe entšanga chamotsemnama; chëngbiama tojanma chabe bominyiñé tšábenga chamotsemnama, y chëngbiámnaca yochjama chabe uámanana y obenanentšana chamotsebomnama.

³¹ Y asna, ¿chë soyëngama ntšamo mochjayana? Co Bëngbe Bëtsá bëngtaftaca tojtsemnëse, bëngá jáyënjanama ndocná queochatobenaye ca. ³² Cha

tondaye tonjanma chabe Uaquiñá jasúfriama ndoñe chabondétsemnama, sinó tojanalesenciá entšanga chamóba, nýetsca bëngbe tšabiama. Bëngbe Bëtsá chabe Uaquiñáftaca chca tojanmëse, ndegombre Bëngbe Bëtsá lempe šochanjátsataye.

³³ ¿Nda nanjobenaye jayanama chë Bëngbe Bëtsá tojábacacanga bacna soyënga tmojama y castigánënga chamotsemna ca? Ndocná; er cach Bëngbe Bëtsá endmëna nda tojayana bënga chabe bominyiñe tšábenga imomna ca.

³⁴ Y asna, ¿nda nanjobenaye jayanama bënga castigánënga jtsemnama šojtsamna ca? ¿Cristo Jesúz cha yojtsemna? Ndoñe. Cristo, nda bëngbiama tojanóbana, pero cabá más, ndabiamma Bëngbe Bëtsá tojanma cháuatayenama, y mora Bëngbe Bëtsabe catšbioica yojtsetbemana, jamándama y puerte bëtsá chentše jtsemnama; y choa, chánaca bëngbiama Bëngbe Bëtsábioye ibotjanañe.

³⁵ ¿Ndayá nanjobenaye Crísbentšana, chë tsa šondababuanýeshanábentšana bënga jtsajuánayana? ¿Padecena soyënguiñe jtsemnana, tsa jtsetsetšana, bënga chamosufrima ínyënga tmojtsama ora, tondaye saná shéntsana ora, tondaye entšayá tmontsábomna ora, o resjo bëngbiama tojtsemna ora, o bënga jtsébáyama ínyënga tmojtseboše ora?

³⁶ Ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá, canÿe entzá Bëngbe Bëtsábioye ibojauyana ora:

Acke causa entšanga cada te šontsëtsëtsná bënga jtsébáyama ca;

entšanga bëngbioye nÿe ntšámñaca jtsaborlánana; bëngtaftaca jamana mo chë jobáyama

oveshéngtaftaca mondbetsamcá ca.

³⁷ Pero ndoñe; nÿetsca chë soyënguentšana bëngna ayénjanayëngama más tmonjábocana, cha bënga šuababuánÿeshanayeca. ³⁸ Er atše tšabá sëndëtatşëmbo tondaye yondobena, bënga Bëngbe Bëtsábentšana, chë tša šondababuanÿeshanábentšana jtsajuánayana: masque ainënga o obanënga tmojtsema; ni angelënga, ni amëndayënga chca jamama quemátobena; ni chë mora yojtséchnëjuana soyënga, ni chë más chcoye yochjopása soyënga; ni ndocna obenana cach ndoñe; ³⁹ ndocna quem luarentša tsbanánoca soye, ni quem luarentša tajsoica soye; ni ndocna inye soye ntšamo Bëngbe Bëtsá tojamcá, quenátobena chca bënga jtsajuánayama. ¡Ndocna soye quenátobena bënga Bëngbe Bëtsábentšana, chë bënga šondababuanÿeshanábentšana jtsajuánayana, chë Cristo Jesús Bëngbe Utabnáftaca Bëngbe Bëtsá šojanÿanÿé bonshánentšana!

9

Bëngbe Bëtsá Israeloca entšanga tojabacacá, uámanënga chamotsemnama

¹ Atše, Crísoftaca cánÿiñe mo canÿacá quetsomñecana, ntšamo sëntsichamcá ndegombre endmëna; atše ndoñe quetsátsbostero. Atšbe ainanoca juabnënga, Uámana Espíritbeyeca jtsemandánëse, chë šmonybëuyana tšabá o ndoñe tšabá tijamama, šmontsatsëtsná atše ndoñe stsebosterama. ² Ndegombre, atše puerte ngménaca atšbe entšangbiama, chë Israeloquëngbiama sëntsemna y atšbe

ainana t̄sa šontsetsetše, chënga Jesucristbeñe jtsosbuáchiyama ndoñe quemátsboše causa.

³ T̄shabá tojtsemnëse, atše st̄jobenaye jtsebošana cach atše Bëngbe Bëtsábeyeca nÿetsca tescama castiganá y Crísbentšana luaroca jtsemnama, atše entšanga, chë cach atscá buiñe bomna entšanga jujabuáchama.

⁴ Chënga mondymena chë Israeloca entšanga, chë Bëngbe Bëtsabe bocacana entšanga. Bëngbe Bëtsá chënga chabe basengcá tojánabiam y chë t̄sa bëtsá y uamaná cha yomnama chënga tojaninÿanýé. Bëngbe Bëtsá ba soye chënga tojanabuayená ndayá cha chëngbiama yojánboše y ndayá chëngbiama jamama, y chë ley chëngbe cucuatšiñe tojanáboshjona. Chënga monjántatsëmbo ntšamo Bëngbe Bëtsábioye ndegombre jadórana, y chënga mondbomna chë Bëngbe Bëtsabe šbuachenánana: chënga cha játsebacana.

⁵ Chënga mondymena chë bëngbe tempsca uámana bëts taitangbentšánënga, y Crístnaca mo canýe entšacá, mo canýe Israeloca entšangbentšacá tojánabo; y cha endymena Bëngbe Bëtsá, nÿetsca soyënguiñe mandayá. Nÿetsca entšanga nÿets tempo cha chamotsatschuaná. Chca chaotsemna.

⁶ Atše ndoñe quetsátihamo, ndayá jamama tojanašebuachenacá ndoñe Bëngbe Bëtsá tonjama ca; er, nÿetsca Israeloca entšangbentšënga ndoñe Bëngbe Bëtsabe ndegombre entšanga quemátsmëna.

⁷ Ni nÿetsca Abrahámbentšana entšanga, ndoñe chabe ndegombre bäsenga quemátsmëna; er Bëngbe Bëtsá Abrahámbioye tbojaniyana: “Chë ácbentšana entšanga nÿe Isaácbentšana mochanjabo ca.”

⁸ Chca entsayana,

bëngna ndoñe šontsamna jtsejuabnayana Abrahámbentšana nÿetsca entšangbiama mo Bëngbe Bëtsabe basengcá; inÿetšá, nÿe chë Bëngbe Bëtsá tbojanšbuachenáyeca Abraham yojánabamna básengbiama cocayé entsemna jtsejuabnayana, Abrahámbentšana ndegombre entšanga bétsemnama. ⁹ Er mëntsá endmëna ntšamo Bëngbe Bëtsá tojánayana, Abrahámbioye tbojanšbuachená ora: “Camëntsa tempo entsba uata chanjésabo, y Sara canÿe šešona bochántsebomna ca.”

¹⁰ Pero nÿe nÿetšá ndoñe quenátsmëna. Chë Rebecbe uta básatna canÿe taitá ibnabomna, bëngbe tempsca bëts taitá Isaac. ¹¹⁻¹² Bëngbe Bëtsá, Rebécbioye tbojaniyana: “Acbe mayor uaquiñá, acbe ngoménche uaquiñábioye bochanjasérvia ca.” Cha chca tojánayana jinÿinÿiyama chë básatbentšana canÿa cha tbojánbocacama, Jacob, y ndoñe chë inÿe basa, Esaú, chca jamama tempo cha tojanjuabóyeca. Rebécbioye chca tbojaniyana chë básata cabá ndonÿna ora, y ni canÿe basa cabá ndocna soye ndama ora. Y chca, ntšamo tojanopasacana, tojanopasá chë básatbentšana canÿa y ndoñe chë inÿa chca chaotsemnama Bëngbe Bëtsá tbojanábuayanayeca, y ndoñe ndayá chata tbojanmama. ¹³ Ntšamo Bëngbe Bëtsá chabe uabemana palabrénguiñe tojanayancá: “Jacob sénjánbobonshana, y Esaú sénjanáboyenja ca.”

¹⁴ Y asna, ¿ntšamo mochjayana? ¿Bëngbe Bëtsá ndoñe cachcá nÿetscángaftaca endétsemna ca? ¡Ndoñe, ndegombre ndoñe! ¹⁵ Er Bëngbe Bëtsá Moisésbioye tbojaniyana:

Atše šochanjóngmia nda chaitsebošabiamma,

y nda chaitsebošá chanjalastéma ca.

16 Y chca, Bëngbe Bëtsá canye entšá jabocacayana, ndoñe ndayá chë entšá tojtsebošama o tojamama, ndayá Bëngbe Bëtsá tbojalastemama. **17** Er Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe, Faraón chë Egiptoca réybioye cha tbojaniyana: “Atše rey tcbonjábema, tsa bëtscá atšbe obenana yomnama nÿetscanga ácbeñe chayinýanýema, y nÿets luarentša entšanga atšbiama chamotatšëmbonama ca.” **18** Y chca, Bëngbe Bëtsá jalastémana nda tojtsebošábioye, y nda tojtsebošábioye jalesénciana chabiama nduauenaná chaotsomñama.

19 Pero ndánaca tšëngäftanguentsá šuatjatjaye: “Bëngbe Bëtsá chca tojtsamëse, ¿ntšamo cha nantsobena jayanana canye entšá bacna soye tojama ca? ¿Nda nanjobenaye chë ndayá Bëngbe Bëtsá tojtsebošama corente contra jtsemnana?” **20** Pero, nÿe entšá quecotsemñecá, ¿ntšamo catjobenaye tsa uamaná comna ca jtsejuabnayana, Bëngbe Bëtsá jatstjanayama ndáyeca canye soye chca yojtsama ca? ¿Chë pormana soye chë chca tojamábioye buanjauyana: “¿ndáyeca chca šcojama ca?”? **21** Chë fshantse soyënga pormayá jtsobenana canye fshantsentšana jamana, canye matbaja uámana tescama, y inýajna cada te chaotsoservénama. Cachcá, Bëngbe Bëtsá jtsobenana jamana ntšamo cha tojtsebošcá, ndayá cha tojama sóyeca.

22 Bëngbe Bëtsá yojáboše jinýanýiyama entšángafaca tbojánetnama, chëngbe bacna soyëngama; y yojáboše cha puerte obená yomnama jinýanýiyama. Chíyeca, chëngä tsa yojanëuantana, chëngä chë ndëmuanyëngbiama

Bëngbe Bëtsá yochjánayana chëngbe bacna soyëngama castigánënga jtsemnama yojánamna ca, chë ndémuanënga jtsapochócama Bëngbe Bëtsá yojtsanprontana. ²³ Y chánaca yojáboše jinýanëiyama cha puerte uamaná y bëtsá yomnama. Cha tojama, bëngä chë ndémuanënga cha šojanalastemá, chabe obenanentšana y uámananentšana chamotsebomnama; y cha tempo chca tojanjuabó bëngä uámanënga y bëtsëtsanga jábiamama. ²⁴ Bëngä mondಮೆna chë ndémuanënga Bëngbe Bëtsá chama šojánachembo, ínëngna judío entsanguentšana, y ínëngna ndoñe judiëngbentšana. ²⁵ Ntšamo chabe uabemana palabrënguiñe, Oséasbe librëšañe Bëngbe Bëtsá tojanayancá:

Entsanga ndoñe átšbenga mondಮೆnënga, chëngä “atšbe entsanga ca” chantsëbobuatma; y canjë luarentša entsanga ndoñe sënjàbabuanëshanënga, chëngna “atšbe bonshánënga ca” chantsëbobuatma.

²⁶ Y cach luare ndayentše Bëngbe Bëtsá tojánayana: “Tšëngaftanga atšbe entsanga ndoñe quešmátsmëna ca”,

cachentše Bëngbe Bëtsá ainá chëngä echanjáuyana “atšbe bäsenga ca”.

²⁷ Israeloca entsangbiama, Isaías jabuachana tojánayana:

Masque Israeloca entsanga puerte banga chamotsemna, nÿa mo chë mar békayoca chënÿañe cascajcá,

Bëngbe Bëtsá nÿe báseftanga chentšana echanjátsebacaye;

28 er, ndoñe bën y Bëngbe Utabná canye y nÿetsca tescama echanjayana, nÿets quem luarentsha entšangbiama ndayá chënga tmojamama tšabá o ndoñe tšabá bétsemnama, y chëngafaftaca echanjama ntšamo chaojayancá ca –cha tojánayana.

29 Ntšamo Isaías tojanayancá, Bëngbe Bëtsá Israeloca entšángafaftaca ntšamo jamama tojanoyebuambá ora:

Bëngbe Utabná, nÿets obenana bomná, ínyenga bënga jtsapochócama cha tojanalesenciá ora, báseftanga bëngbe entšanguentshënga ainënga chamotsomñama ndoñe matënjanmëse, bënga mora pochocánënga mamojtsemna, mo chë Sodoma y Gomorra pueblëngoca entšangcá ca, cha nÿetscanga y nÿetsca tescama tojtsanapochócaye ca.

Israeloca entšanga y chë tšabe noticiënga

30 Chcasna, mora mëntšá mochjayana: ndoñe judiënga tondaye monjánama Bëngbe Bëtsabe bominÿiñe tšábenga jtsemnama, pero cha tojanma chënga chabe bominÿiñe tšábenga chamotsemnama, chënga chábeñe imojsošbuáchiyama. **31** Pero, Israeloca entšanga imojánboše Bëngbe Bëtsabe bominÿiñe tšábenga jtsemnama, ntšamo chë leyiñe iuayancá jtsamëse; pero ndoñe chca tmonjanobená. **32** ¿Y ndáyeca chca? Co chë Bëngbe Bëtsabe bominÿiñe tšábenga jtsemnama, chábeñe jtsosbuáchiyëse, chënga tondaye monjánama

causa chca, sinó chca jtsemnama imojánboše nýe ntšamo leyiñe iuayancá jtsamëse. Y chca, chëngna Jesús tmojtsanaboté, ntšamo chë Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe chë tmojtsanábotengbiama endayancá, chëngbiama cha yomna mo chë ndëtsbé ndayiñe chënga jtsojestjiamcá ca. ³³ Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe cha chca tojánayana:

Smochjinye, atše sënjama Jerusalenentše canýa chaotsemna, y cha endmëna mo ndëtsbecá ndayentše chënga mochjojestje, y canýe peñëscá ndayëše yochjama chënga chamotsótsatšama; pero nda chábeñe tojtsošbuaché, ndocna te nýe bonamente queochátobatmana ca.

10

¹ Jesucrístbeyeca catšátanga, atše nýets ainánaca sëntseboše y Bëngbe Bëtsá sëntseimpadana, cha Israeloca entšanga cháuatsebacama. ² Atše sëndëtatšémbo y sënt sobena chëngbiama jayanama, chënga puerte mondboše Bëngbe Bëtsá jasérviama, pero ntšamo chënga yojtsësbertancá, ntšamo Bëngbe Bëtsá jasérviama yojtsamnamna, ndoñe quenátsmëna ntšamo ndegombre yomncá.

³ Chënga ndoñe tonjanësrtá ntšamo Bëngbe Bëtsá inétsama entšanga chabe bominyiñe tšábenga chamotsemnama, y cachënga tmojánguango ntšamo jamëse jobenayama Bëngbe Bëtsabe bominyiñe tšábenga jtsemnama; pero ndoñe chca tmonjanobená, chë entšanga chabe bominyiñe tšábenga chamotsemnama ntšamo Bëngbe Bëtsá inetsamcá ainánaca ntjoyëngacñécá. ⁴ Er Cristo

tojama entšanga ndoñe chamondétsama ntšamo leyiñe iuayancá, Bëngbe Bëtsabe bominyiñe tšábenga jtsemnama, chca, chënga chamobenama chabe bominyiñe tšábenga jtsemnama, Crístbeñe jtsošbuáchiyëse.

⁵ Chë Bëngbe Bëtsabe bominyiñe tšábenga jtsemnama bošengbiam, ntšamo leyiñe iuayancá jtsamëse, Moisés mëntsá tojánayana, chëngbiam tojanábema ora: “Nda tojtsama nÿetsca mandënga ntšamo leyënguiñe endayancá, tšabe vida echántsebomna, nÿets tempo chë leyëngaca mandaná ca.” ⁶ Mëntsá endmëna ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe iuayana, entšanga chabe bominyiñe tšábenga chamotsemnama ntšamo cha inétsamama, Jesucristbeñe jtsošbuáchiyëse: “Ndoñe cattsetjanaye: ‘¿Nda celoye yochjátsjua ca?’ (chca endmëna ndayá Cristo quem luaroye chaotsmama); ⁷ o, ‘¿Chë obanënga imomna luaroye yochjátsma ca?’ (chca endmëna ndayá Cristo chë obanënga imomna luarentšana chaotsjuama).” ⁸ Ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe iuayancá mëntsá endmëna: “Tšëngtaftanga paselo šmontsobena ntšamo Bëngbe Bëtsá tojabuayenacá jouenama, tšëngtaftanga ya chama palabrëngaca šmojoyebuambá y tšëngtaftangbe ainaniñe chama šmojtsejuabná.” Chë buayenánana endmëna ndayá bëngä ftsabuayiynacá, y chiñe endayana Jesucristbeñe jtsošbuáchiyama šojtsamna ca. ⁹ Chë buayenana soyënguiñe endayana, Jesús ndegombre Bëngbe Utabná yomna ca aca tcojayanëse, y Jesucristo cháuatayenama

Bëngbe Bëtsá tojanmama, nÿets ainánaca tcojtsošbuáchese, Bëngbe Bëtsá cmochjatsbocá ca.

10 Er ainanoca bënga Jesucrístbeñe jtsošbuáchiyana y Bëngbe Bëtsá jamana cachabe bominÿiñe tsábenga chamotsemnama; palabrëngaca bënga jinÿanÿiyana ndegombre Jesucrístbeñe imojtsošbuáchema, y Bëngbe Bëtsá bënga játsebacana.

11 Er Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe mëntsá endayana: “Nda Bëngbe Bëtsábeñe tojtsobuaché, ndocna te nÿe bonamente queochátobatmana ca.” **12** Judiënga y ndoñe judiënga atsebácanëngä mondymäna cach sóyeca, er canÿe Utabná nÿetscangbe Utabná endmëna, y cha tmojtsotsémbuanëngbiama, cha bëtscá jtsamana.

13 Er Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe mëntsá endayana: “Ndánaca Bëngbe Utabná tbojtsotsémbuanábioye, cha bochanjatsbocá ca.”

14 Pero, ¿ntšamo cha mochjótshëmbona, chábeñe ndoñe tmontsošbuáchese? ¿Y ntšamo chábeñe mochtsošbuáchiye, chabiama jóyebuambayama ndoñe tmonjouenëse? ¿Y ntšamo chabiama mochjouena, chabe buayenana soyëngä chëngä jáuyanama ndocná tontsemnëse?

15 ¿Y ntšamo chabe buayenánana mochtsabuátambaye, chëngbiyoje jíchamuama ndocná tontsemnëse? Ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá: “¡T’sa tšabá chë buayenánana abuátambayëngä tmojáshjajna ora ca!”

16 Pero nÿetscanga chë tšabe noticiënga ndoñe ntjoyeunayana. Cach Isaías mëntsá tojánayana: “Utabná, ¿nda chë mondabuayiyná soyënguiñe yo-

jtsobuaché ca?" ¹⁷ Chcasna, chë tšabe noticiëngä jouenëse, entšanga jobenayana Jesucristbeñe jtsošbuáchiyana; y nda Cristbiama tojtsabuayiynase, entšanga chabe buayenánana jouenana.

¹⁸ Pero atše šcotjá: ¿ndegombre nandmëna judiëngä chë buayenánana ndoñe tmonjanuena ca? ¡Aíñe, chënga aíñe tmonjanuena! Ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá, chë Bëngbe Bëtsabe buayenana soyëngama oyebuambnayëngbiama:

Chëngbe oyebuambnayana nÿets quem luariñe tojóshjangó,

y chëngbe palabrëngä nÿets luarënguentša entšangbenache tojuáshana ca.

¹⁹ Pero cachiñe šcotjá: ¿Israeloca entšanga chë buayenánana ndoñe tonjanësertá ca? Natsana, Moisés mëntsá tojánayana, chë ndoñe judiëngä Jesucristbeñe tmojtsobuaché ora, ntšamo chë judiëngä mochtsanjuabnayama tojanoyebuambá ora:

Atše, Bëngbe Bëtsá, chanjama, ndayá chë ndoñe judiëngä chamojashjache soyëngama tšëngaftanga chašmotsiyentšubašama, chënga chë ndoñe monjamna mo tšëngaftangcá atšbe entšanga.

Atše chca chanjama chëngaftaca, chënga chë tempo Bëngbe Bëtsabe soyëngama ndoñe tonjanësertá ca.

²⁰ Isaíasnaca, Bëngbe Bëtsabiama tojanoyebuambá ora, puerte añémoca tojánayana:

Chë atše ndoñe šmondënguanga, šmonjínÿena; y chë atšbiama ndoñe mondënotíciangbiye sënjenonÿinÿé ca.

21 Pero Israeloca entšangbiama mëntsá tojánayana: Nÿets tempo atše tsa sénjánama, chënga átšeftaca tšabá tempcá chamotsatsmënama, pero chënga ndoñe chemátanbošena jouenama, y atše contra monjétsemna ca.

11

Bëngbe Bëtsá, Israeloca entšangbiama tšabe juabna yobomnama tojinyanÿé

¹ Y as mora šcotjá: ¿Bëngbe Bëtsá chabe entšanga tojtsanëbaté? ¡Ndoñe, ndegombre ndoñe! Cach atše canÿe Israelocá sëndmëna, Abrahámbentšana entšá y Benjaminbe bëts pamillentšana entšá. ² Bëngbe Bëtsá chabe entšanga ndoñe tonjubaté, ché tempscana tojánabacacanga. Tšëngäftanga šmondëtatšëmbo ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá, Bëngbe Bëtsabe juabna oyebuambnayá Elías, Israeloca entšangbe contra Bëngbe Bëtsábiye cha ibojanatsëtsná ora: ³ “Bëngbe Utabná, acbe juabna oyebuambnayëngä tmojtsëbaye y acbiama pormana altarëngä tmojtseepochocá; nÿe atše vídaca tijoquedá, y chënga montseboše átšnaca jóbama ca.” ⁴ Y mëntsá Bëngbe Bëtsá tbojanjuá: “Atše canÿsëfta uaranga boyabásenga atšbiama sënjacuedá, Baal ndoñe tmonjadoranga, ndayá entšanga tmojobopormá y imojtsejuabná canÿe dios yomna ca.” ⁵ Mórnaca cachcá entsemna, judiënguentše báseftanga monduájamna Jesucristbeñe ošbuáchiyëngä, ndëmuanÿengä Bëngbe Bëtsá tojabacacá, cha chëngbiama tšabe juabna bómnavayeca. ⁶ Bëngbe Bëtsá entšanga jabacacayana

chëngbiama tšabe juabna bómnavayeca; y ndoñe chca ntjamana ndayá entšanga tmojamama. Er ndayá tmojamama Bëngbe Bëtsá entšanga tojábacacase, cha nanjínýanýiye cha chca inétsama, ndoñe nýe chëngbiama tšabe juabna bómnavayeca.

⁷ ¿Y asna? Israeloca entšanga ndoñe chemátaninýena ntšamo Bëngbe Bëtsabe bominýiñe tšábenga jtsemnana, pero chënguentšënga básefta bocacánëngna aíñe tmojanobená. Bëngbe Bëtsá tojanalesenciá chë ínýenga Israeloquënguentšana chabe buayenana soyënga ainaniñe ndoñe chamondóyëngaciñama; ⁸ ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá: “Bëngbe Bëtsá tojama chënga chabe soyëngama jósertama ndoñe chamondëtsobenama, y mëntscoñama chënga ndoñe quemátobena chabe soyëngama ni jinýana ni josértana, mo nduabínýnëngä o nduauenanëngä cuافتseñamëngä ca.” ⁹ Davídnaca chëngbiama mëntšá tojánayana:

Mo chë entšanga canýe fiestentše oboyejuayëngä,
chëngbe uayayéngbeyeca nýe ndeolpe
ishëchenëngcá,

y mo chë bayëngbiama uachmaniñe ishëchenëngcá,
chënga mal chamopasama chaomama
Bëngbe Bëtsá sëntseimpadana, mo nda
ndëtsbeñe cuافتsojestjcá.

Chca Bëngbe Bëtsá chaoma, chëngbe bacna
soyëngama;

y cha cháuayana chënga puerte castigánëngä jtsem-
nana yojsamna ca, bacna soyëngä tmojama
causa;

10 Bëngbe Bëtsá chaoma ntšamo mochjapásama chënga ndoñe chamondobená jtse-tatšëmbuana, y chaoma puerte chamosufrima, nÿets tempo padecena soyënguiñe jtsiyenëse ca —cha tojánayana.

Bëngbe Bëtsá ndoñe judiënga tojatsebacá

11 As mora šcotjá: ¿Israeloca entšanga Bëngbe Bëtsá ndoñe tmonjanoyeuná ora, cha tojánayana chënga nÿetsca tescama castigánëngä jtsemnana yojsamna ca, ndocna inÿe soye chëngbiama ntsemncá? ¿Chëngbiama yojamna mo chë ndëtšbeñe jojéstjiana y jtëtsbanama ndoñe más ntjobenayancá? ¡Ndoñe, ndegombre ndoñe! Chca ndoñe quenásmëna. Chënga Bëngbe Bëtsá ndoñe chematanoyeuná causa, ndoñe judiënga tmonjántatšëmbona ndayá bétsemnana Bëngbe Bëtsábeyeca atsbocaná jtsemnana; y chë causa, mora, judiënga, ndayá chë ndoñe judiënga Bëngbe Bëtsábentšana tmojoshachiñcá montsiyentšbuase. **12** Judiënga bacna soyëngä tmojanma causa, inÿe entšanga quem luarentše tmojobená ba tšabe soyëngä jtsebomnama. Chë judiënga tmonjanorrebajá causa, chë ndoñe judiënga ba tšabe bendicionëngä Bëngbe Bëtsábentšana tmojosháchiñe. Y chca, chë bëtscá judiënga Bëngbe Bëtsá játsebacama, chënga atsebácanëngä chamojtsemna ora, más bëtscá tšabe bendicionëngä Bëngbe Bëtsábentšana nÿetsca entšangbiama echántsemna.

13 Ntšamo mora chanjayancá, tšëngaftanga ndoñe judiëngbiama entsemna. Bëngbe Bëtsá

šojichmó chabe soyëngama chë ndoñe judiënga jábuayenama; atše sëntsejuabná puerte uámana trabajo stsebomna ca. ¹⁴ Atše sëntsobátmana, quem trabájoca atše jobenayana jamama chë cach atscá buiñe bomna entšanguentšënga, ndayá chë ndoñe judiënga Bëngbe Bëtsábentšana tmojoshachiñcá chamotsíyentšbuase, y chca, ndayá tijamama, Bëngbe Bëtsá chënguentšana báseftanga cháuatsebacama. ¹⁵ Er chë judiënga Bëngbe Bëtsá tojtsanëbaté ora, cha tojanma inyé entšanga quem luarentše cháftaca tempcá tšabá chamotsatsmënama; y chënga cha chamojoyeuná ora, corente tšabá echántsemna, nÿa chënga mo obanënga cuabmëncá y cuafsatayanëngcá. ¹⁶ Nda canë arninÿentšana chë natsana tandëše Bëngbe Bëtsabiama josérviama yojtsemna ca tojayanëse, jtsemnana mo nÿetsana chabiama cuafsemncá. Canë betiyentša tbëtëjënga Bëngbe Bëtsabiama yojtsemna ca canëa tojayanëse, nÿetsca chë betiyentša buacuafjëngnaca Bëngbe Bëtsabiama jtsemnana.

¹⁷ Chë judiënguentše báseftanga Jesucristbeñe ndoñe montsanošbuaché ora, tšëngtaftanga chë ndoñe judiënga šmonjanobená chábeñe jtsosbuáchiyana. Y chca, judiënga monjamna mo canëa jena olivo betiyentšana entšanga tmojatëtše buacuafjëngcá, y tšëngtaftangna mo tjoca olivo betiyentša buacuafjëngä, chë jena olivo betiyeshiñe jenëfjëngcá. Mora tšëngtaftanga Bëngbe Bëtsábentšana cachca tšabe soyëngä chë judiëngautaca šmontsebomna, mo chë jena buacuafjëngä y cachentša buacuafjëngä cach

tbëtëjentšana lempe cuافتsoyëngacañcá. ¹⁸ Ndoñe šmattsenábotamnaye, tšëngaftanga Bëngbe Bëtsabe tšabe soyënga šmojtsebomnama, chë Jesucristbeñe ndoñe montsanošbuaché judiëngbiama yojamna soyënga. Smochtsejuabnaye, buacuafjëngna chë tbëtëjëngayeca vida jtsebomnana, y ndoñe tbëtëjëngä chë buacuafjëngayeca; cachcá, tšëngaftanga nye Bëngbe Bëtsábeyeca chë tšabe soyënga šmojtsebomna.

¹⁹ Pero tšëngaftanga šmuatjayana: “Aíñe, pero Bëngbe Bëtsá básefta judiëngä tojanëbaté, Jesucristbeñe ndoñe montsanošbuaché causa; chíyeca bëngä fsënjanobená mo buacuafjëngä betiyiñe jenëfjëngcá chca tšabe bendicionëngä Bëngbe Bëtsábentšana jójëngacñana ca.” ²⁰ Ndegombre, chëngä Jesucristbeñe ndoñe montsanošbuaché causa, mo buacuetëtßenëfjëngcá tmonjanoquedá, pero Jesucristbeñe šmojtsöšbuáchema, tšëngaftanga šmojoquedá Bëngbe Bëtsábentšana tšabe bendicionëngä jtsoyëngacañcá. Chcasna, chama ndoñe šmattsenábotamnaye; más tšabana cuedado jtsebomnana. ²¹ Er Bëngbe Bëtsá, chë Jesucristbeñe ndoñe montsanošbuaché judiëngä, ndoñe tonjanaperdoná, y chëngä chabe entšanga bétsemnamna, monjamna mo cach betiyentša buacuafjëngcá; tšëngaftanga, chë mo betiyiñe jena buacuafjëngcá šmomnëngä, cha cach ndoñe quecmochátaperdonaye, chábeñe ošbuáchiyana šmojtsajbanase.

²² Bëtscá šmochtsejuabnaye Bëngbe Bëtsá puerte tšabia yomnama, pero cha tšatjayá yomnámñaca šmochtsejuabnaye; tšatjayá

endmëna chë bacna soyënga tmojtsamëngaitaca, pero tšëngaitangaftacna puerte tšabia. Cha tšëngaitangaftacna chca echántsemna, tšëngaitanga chca chašmojtsomerecénëntscuana; pero ndóñesna, Bëngbe Bëtsá echanjama tšëngaitángnaca mo buacuetétšenëfjëngcá chašmoquedama, chë tšabe bendicionëngä Bëngbe Bëtsábentšana ntsoyëngacañcá. ²³ Y ntšamo mora imojtsejuabnacá chë judiëngä tmojatrocá y tmojontsé Jesucristbeñe jtsosbuáchiyana, chéngnaca cachiñe chë tšabe bendicionëngä Bëngbe Bëtsábentšana mochanjóyëngacñe, y mochántsemna mo betiyiñe jena buacuafjëngcá, er Bëngbe Bëtsá becá obenana endbomna jamama ntšamo chë judiëngä tempo imojanbomncá cachiñe chamotsatsbomnama. ²⁴ Chcasna, más paselo jtsemnana canye jena olivo betiyentša buacuatétšenëfja cach betiyiñe jétsjena, y ndoñe, chë tjoca olivos betiyentša buacuafja canye jena olivos betiyiñe chaójuama jájena. Cachcá, más paselo jtsemnana chë Jesucristbeñe ndoñe montsošbuaché judiëngbiama, jónntsana jtošbuáchiyana y tšabe bendicionëngä Bëngbe Bëtsábentšana jójëngacñana, tšëngaitanga ndoñe judiëngä chë tempo Bëngbe Bëtsá ndoñe šmonjanábuatmëngbiama.

*Bëngbe Bëtsá nÿetscángaitaca puerte tšabia
endmëna*

²⁵ Jesucristbeyeca catšátanga, atše sëntseboše tšëngaitanga chašmotsetátšëmbo chë tempo Bëngbe Bëtsá entšanga ndoñe tonjaninÿanÿé soyëngama. Atše sëntseboše tšëngaitanga quem soyëngama chašmotsetátšëmbo, chca, tšëngaitanga

ndoñe judiënga chë judiëngbiama más uámanëga šmomna ca ndoñe chašmondétsejuabnama. Ndayá Bëngbe Bëtsá tempo entšanga ndoñe tonjaninýanýecá, quem soye endmëna: Bëngbe Bëtsá tojalesenciá, nÿe baseftatescama banga Israeloquënga Bëngbe Bëtsabe soyënga ainaniñe ndoñe chamondóyëngacñama; pero chca echántsemna, chë ndoñe judiënguentše atsebácanënga jtsamnama imomnënga, atsebácanënga chamojtsemnëntscuana. ²⁶ Chca chaojopasá ora, nÿetsca Israelentša entšanga atsebácanënga mochántsemna; ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá: Entšangbe atsebacayá Israelocana echanjabo, y echanjama nÿetsca Jacóbëbentsana entšanga ndoñe más vida chamondétsebomna, bacna soyënga jtsamëse ca.

²⁷ Y mëntsá endmëna ntšamo chëngbiama chjašebuachená:
chënga játsebacana, chëngbe bacna soyëngama chaijaperdónaye ora ca –chiñe endayana.

²⁸ Chë tšabe noticiënga tmojtsanaboté causa, judiënga Bëngbe Bëtsabe uayayënga mondgmëna, chca, tšëngaftangbe tšabiamchaotsemnama. Pero Bëngbe Bëtsá tojánabacacayeca, chëngnaca Bëngbe Bëtsabe bonshánënga mondgmëna, er Bëngbe Bëtsá chëngbe tempsca uámana bëts taitanga chca tojanašebuachená. ²⁹ Chca endmëna, er Bëngbe Bëtsá ndocna te juabna ntjatrócan; nÿetscanga chabe entšanga chamotsemnama tojáchembënga, nÿets tempo cha echántsababuanýeshana, y echanjama chëngbeñe tšabe bendicionënga

chaotsemnama. ³⁰ Tšëngaftanga ndoñe judiënga tempo ndoñe šmonjánama ntšamo Bëngbe Bëtsá inabošcá; y mora, Bëngbe Bëtsá tcmojalastemá, judiënga Bëngbe Bëtsá ndoñe tmonjoyeuná causa. ³¹ Cachcá, Bëngbe Bëtsá tšëngaftanga tcmojálastemama, judiënga montsemna chë Bëngbe Bëtsá ndoñe montsobedecénënga, chca, Bëngbe Bëtsá chéngnaca cháualastemama. ³² Er Bëngbe Bëtsá tojinýanýé, cha ndoñe ntjoyeunayama juabnëngaca nÿetscanga mandánënga imomnama, chca, nÿetscanga jálastemama cha jobenayama.

³³ ¡Ndegombre, Bëngbe Bëtsá nÿetscangbiama puerte tsabia endmëna, puerte osertaná y puerte obiashjachá! Ndocná quenátobena ínýenga jábuayenama ndayá Bëngbe Bëtsá jamama inetsejuabnaycá, y ndocná quenátobena corente josértana ntšamo cha inetsamcá. ³⁴ Ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá:

Ndocná quenátstatsëmbo ntšamo Bëngbe Bëtsá inetsejuabnaycá;

ndocná quenátobena cha jábuayenama ndayá jamana ibomnama.

³⁵ Ndocná quenátobena ndayánaca cha natsana jshatsetayana, chë tbojatsetabiamá ndebená cha jatsmënama,

y chë ndebénama ndayánaca jtoiyiyama chabotsemnama ca.

³⁶ Er lempe cha tojama, lempe cha iútabna, y lempe chabiama yomna. ¡Nÿetscanga nÿetsca tescama cha chamotsatschuaná! Chca chaotsemna.

12

Ntšamo jtsiyenëse Bëngbe Bëtsá jtseservénama

¹ Chcasna, Jesucristbeyeca catšátanga, Bëngbe Bëtsá bënga ba soye šojalastemáyeca, puerte cbontsaimpadana, tšëngaftanga Bëngbe Bëtsá chašmëyana tša šmojtseboše lempe jamana chábioye jadórama ca, Bëngbe Bëtsá jadórama mo ndayá cuafjobacá y cuafjuatšëmboncá, mo cabá ainá cuafitsomñcá. Smochjauyana tšëngaftanga sempre šmochtsentšena cha servénana y jtsamëse cha tšabá bëngaftaca chaotsemnama. As, chca chašmojtsama ora, ndegombre oyejuayá Bëngbe Bëtsá šmochántsebiamnaye.

² Ndoñe šmattsiyena jtsamëse ntšamo chë nÿe quem luarama enójuabnaye entšanga monduamancá, y šmochjaleséncia Bëngbe Bëtsá mo tsém entšangcá chácmbiamama, tšëngaftangbe ainana y juabna mo tsémca chaomëse. Chca, tšëngaftanga šmochanjobenaye jtsejuabnayana y šmochántsetatšëmbo ntšamo Bëngbe Bëtsá yobošcá: ndayá tšabá yomna, chë ndayá cha oyejuayá ibnabema, y ndayá ya ndoñe yondopodena más tšabá jtsemnama.

³ Ndayá Bëngbe Bëtsá atšbiama tšabá jtsejuabnayëse šojatšetama, nÿetsca tšëngaftanga cbochjáuyana, ndocná cachabiama chaondétsejuabná más uamaná yomna ca, nÿe ntsachetšá jtsenójuabnayana ibomna nÿetšá. Más tšabá, cada ona cachabiama tšabá chaotsenojuabná, y chca chaotsenojuabná ntšamo chabe ošbuáchiyana yomncá, chca, chë Bëngbe Bëtsá tbojatšetá ošbuáchiyana chabiama

chaotsetrabájama. ⁴ Er, ntšamo bënga cada ona mondbomna canëe cuerpo y chë cuerpiñe ba soyëngä jtsebomnana, y nÿetsca soyëngä ndoñe cach soyama cuerpiñe ntsoservénana, ⁵ cachcá bënga ošbuáchiyëngä, masque bëtscanga imomna, Crístoftaca cánëiñé mo canëacá mondémayeca, bënga mondémäna mo chabe cuerpo cuافتsemncá, y cada ona cánëiñé mo canëacá nÿetscángaftaca.

⁶ Bëngbe Bëtsá tojama bënga cada ona chamotsebomnama ndoñe cachca chabe tsetana obenana, ntšamo Bëngbe Bëtsá cada ona bëngbe tsabiamä inajuabnaycá. Y chabe juábnaca bënga jtsóyebuambnayama jtsobenama Bëngbe Bëtsá tojamëse, chca mochtsama ntsachetşá chábeñé bëngbe ošbuáchiyana yomncá. ⁷ Ošbuáchiyëngä bëtscá jasérviama bënga chamotsobenama Bëngbe Bëtsá tojamëse, chca mochtsama. Tšabá jtsabuátambayama bënga chamotsobenama Bëngbe Bëtsá tojamëse, chca mochtsama. ⁸ Inÿenga jañemuama bënga chamotsobenama Bëngbe Bëtsá tojamëse, chca šontsamna. Lempe ntšamo bënga tmobomncá inÿengbiámna chaotsemnama bënga jamama chamotsobenama Bëngbe Bëtsá tojamëse, nÿets ainánaca chca šontsamna. Améndayëngä jtsemnama bënga chamotsobenama Bëngbe Bëtsá tojamëse, šontsamna bëtscá jamana tšabá jtsaméndayama. Inÿenga jálastemama bënga chamotsobenama Bëngbe Bëtsá tojamëse, šontsamna oyejuayëngä chca jamana.

Ntšamo bënga Jesucristbeñé ošbuáchiyëngä jtsamana šojtsamna

9 Inÿa chašmojtsebobonshana ora, nÿets ainánaca chca šmochtsama. Ndayá yomna ndoñe tšabe soye šmochtsaboté y chentšana šmochtsojuánañe; šmochtsentšena ntšamo tšabá yomncá jtsamama. **10** Cmontsamna nÿetscanga puerte jtsenbobonshánana, Jesucrístbeyeca catšátanga quetsomñecá, chë ínÿenga bëngbiama más uámanëngä imomna ca jtsejuabnayëse.

11 Ndoñe oyënjayëngä šmattsemna, ndayá bëtscá Bëngbe Utabnabiama šmochtsetrabájaye; ainaniñe corente añemo jtsebomnëse, Bëngbe Utabná sempre šmochtseservena.

12 Tšëngtaftanga Bëngbe Bëtsábeñe jtsošbuáchiyëse, chábéñe šmobatmánayeca, puerte oyejuayëngä šmochtsemna; padecena soyënguiñe chašmojtsachnëjuana ora, puerte uantadëngä šmochtsemna, y sempre Bëngbe Bëtsáftaca šmochtsencuéntaye.

13 Bëngbe Bëtsabe entšanga opresido bomnëngä šmochjújabuache, y šmochtseprontana tšëngtaftangbe yebnentše posada ínÿenga jýuentšamiama.

14 Bëngbe Bëtsá šmochtseimpadana, chë tšëngtaftanga chašmosufrima amëngbiama tšabe bendicionëngä cha chaotsamama; aíñe, cha šmochjaimpáda tšabe bendicionëngä chëngbiama chaotsamama, bacna soyëngä ndoñe.

15 Oyejuayëngä ínÿengaftaca šmochtsemna, chëngä oyejuayëngä chamojtsemna ora; ngménaca šmochtsemna, ínÿenga ngméníñe chamojtsemna ora.

16 Smochtsiyena nÿetscanga jtsenëyeunanëse. Nÿe cach tšëngtaftanga uámanëngä ndoñe

šmattsenobiamnaye, sinó chë nduámanëng
imomnëngaftaca tšabá mánedbomnëng
šmochtsemna. Ndoñe šmattsejuabnaye yapa
osertánëngä šmomna ca.

¹⁷ Inyenga bacá chacmojtsaborlana ora, ndoñe šmattsatéchénanguaye; corente šmochtsentšena ntšamo nÿetsca entšangbiama tšabá yomncá jtsamama. ¹⁸ Ntsachetšá šmojobenacá, lempe šmochtsama natjémbara nÿetsca entšángafaftaca jtsiyenama. ¹⁹ Atšbe bonshánëngä, inyenga bacá chacmojtsaborlana ora, ndoñe šmatjama chëngä chë causa chamotsesufrínama, ndayá Bëngbe Bëtsá šmochjaleséncia chëngä cháuacastigama; er Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe cha tojánayana: “Atše chanjama chëngä chamosufrima, inyenga chamosufrima tmojama causa; y chëngä chanjácastigaye, inyengbiye bacá tmojaborlá causa ca.” ²⁰ Chca játamamna, mëntsá šmochjama, ntšamo cachánaca tojanayancá:

Acbe uayayá tbojtseshëntsanëse, saná
cochjacaredáda,
y tbojtsajuendase, cochjuáfsiye.

Chca chacojamëse, cochanjama cha puerte
chaotsëuatja ntšamo tcmojaborlama,

y ainana corente chabotsetšena, mo chebana
iñbenga chabe bestšašiñe cuafjacjacá ca.

²¹ Ndoñe šmatjaleséncia, ntšamo ndoñe tšabá tontsemncá tšëngaftanga chacmayénjanama. Chamna, ntšamo tšabá yomncá jtsamëse, chë ndoñe tšabe soye šmochjayénjaná.

13

¹ Nÿetsca entšanga entsamna jtsamana ntšamo chë amëndayënga tmojtsamëndacá, er ndocná obenana ntsebomnana, Bëngbe Bëtsá ndoñe chca tbonjalesenciase, y nÿe Bëngbe Bëtsá tojama amëndayënga obenana chamotsebomnama. ² Chca, chë amëndayëngbe contra tmojtsemnëngna, ntšamo chaotsemnama Bëngbe Bëtsá tojayancá contra chënga jtsemnana; y chca contra tmojtsemnëngna, castigánënga mochántsemna; ³ er ntšamo tšabá yomncá amënga, ndoñe quenátamna ndayama chë amëndayënga jatebëuatjana, nÿe chë bacna soye amëngna aíñe. Tšëngtaftanga šmojtseboše jtsiyenama chë amëndayëngbiye ntjatebëuatjcá; chcasna, ntšamo tšabá yomncá šmochtsama, y chë amëndayëngna tšabe bomínÿeca mochantsonÿaye ntšamo chašmojtsamcá; ⁴ er chë amëndayëngna Bëngbe Bëtsabe trabajo amënga mondgmëna, tšëngtaftangbe tšabiama. Pero bacna soyënga šmojtsamësna, cmontsamna jtsiyenana chë amëndayënga jtsebëuatjëse, er chënga jacastígama obenana mondbomna, y chca mondbétsama. Chënga, Bëngbe Bëtsabe mändoca jayanana chë bacna soye amënga ndoñe tšabá tmonjama ca, y jamana chënga chamosufrima. ⁵ Chiyeca, jtseytana ntšamo chë amëndayënga tmojtsichamcá jtsamana, pero ndoñe nÿe chë castigo ndoñe chašmondëtsebomnama, ndoñe chca šmontsama causa, sinó chë ainanentša tšabe juabnënga ntšamo tbojtsëtsësnacá joyeunayama yómnayeca. ⁶ Cachca soyëngama, amëndayëngbiama impuesto tšëngtaftanga jtsatsquécjnayana; er

chë améndayënga Bëngbe Bëtsabe oservénënga mondémëna, ntšamo chiñe jtsamama tojtsamncá corente tmojtsentšena ora.

⁷ Chcasna, tšëngaaftanga šmochjáyentsbuachiye ntšamo chënga jtsebomnama tojtsamncá. Chë crocénana entšanga ayëngacayéngbioye, ndaye impuéstnaca šmochtëbuénaye; chëngna šmochtsarrespetana ntšamo yomncá, y chënga uámanënga chamotsemnama šmochtsejuabnaye.

⁸ Crocénana inÿa jëtséntšabuáchiyama chacmojtsamnëse, nÿe ntoyiyacá ndoñe šmatjoquéda, nÿets tempo ndebénënga; nÿe quem soye sempre šmochtsama: nÿetscanga šmochtsenbobonshana; er nda ndémua entšábioye tbojtsebobonshana, ya tojama ntšamo leyinë yomandancá. ⁹ Quem mandënga, “acbe shema ínÿaftaca ndoñe cattseíngñaye, inÿa ndoñe catjóba, ndoñe catjatbëba, inÿa tojtsebomna soye ndoñe nÿe acbiama cattseboše”, y chë inÿe mandënga leyinë lempe quem mandiñe entsemna: “Ndémua entšánaca cochtsebobonshana ntšamo cach aca cuenobobonshancá”. ¹⁰ Nda ndémua entšábioye tbojtsebobonshana, chábioye ndoñe bacá ntjabórlana; chca, ndánaca jtsebobonshánëse, entšá jamana lempe ntšamo leyinë yomandancá.

¹¹ Chë soyënga cmontsamna jtsamana, er bënga mondétatšëmbo ya chë uámana tempiñe imojtsiyenama, chë mocna ora šojtsamna prontánënga jtsemnana, mo ocnayentšana cuafjofšenangcá, Jesucristo jasérviama jtsentšénëse. Chca cmontsamna jamana, er chë Bëngbe Bëtsá bënga játsebacama te, mora ya más bécoñe entsemna, ntšamo chë Jesucristbeñe

jtsobuáchiyama tmonjanontsé ora enjamnama.
12 Mora bënga mondoyena canye luarentse bëtscá bacna soyëngaca y ngmenánaca, y chca jtsemnana mo bënga nÿets tempo ibetiñe cuartsajncá. Pero ya entsobeco chë Bëngbe Bëtsá bënga játsebacama te, mo chë ibetiñe ya jtsopochócama y binÿniñe ya jontšamcá. Chiyeca mochtsajbaná bacna soyëngä amana, y mochtsiyena tšabe soyëngä jtsamëse, Satanás játsjama y jáyënjanama bënga jtseprontánese, mo canye soldado jenéuyanama y inÿa jayënjanama ba soyëngä tojenocjacá. **13** Ntšamo šojtsamncá mochtsiyena, ntšamo entšanga ndaye tšabe sóynaca jamama monduamancá, ínÿengbiama lempe chaotsinÿnëse. Chcasna, ndoñe quešnátamna yapa tmoyëngä ntsemnana, ndoñe fiestënguenache ndoñe tšabe soyëngä ntsamana, ndoñe bacna soye boyabása o shembásuftaca ntsamana y jenomándama ntsoñencá chca soyëngä ndoñe ntsamana, nÿetscanga ndoñe cachcá ntsejuabnayama ndoñe ntsamana y ndoñe ínÿenga yapa ntsíyentšbuašana.
14 Chca játamamna, šmochtsiyena jtsamëse ntšamo Bëngbe Utabná Jesucristo endbetsamcá, y ndoñe nÿe šmatjésejuabnaye jtsamana nÿe cach tšëngافتanga tšabá jtsomñama juabnëngaca, ndayá tšëngافتanga chašmotsamama chë juabnënguiñe tojtsemncá.

14

Ndoñe šmattsóyebuambnaye inÿe ošbuáchiyëngbe contra

1 Chë Jesucristbeñe nÿe batšatema ošbuáchiyëngä tšabá šmochjúbuaja, y chëngافتaca ndoñe

šmattsenatsëtsnaye ndayá aíñe o ndoñe jamana yontsamnama. ² Er básefta ošbuáchiyëngä corente imotátšëmbo chënga nÿe ndayánaca jasama imobenama, pero chë Jesucristbeñe nÿe batšatema ošbuáchiyëngna, ndocna mëntsenä ntsesayana, er chënga jtsejuabnayana aíñe jasana canÿe bacna soye nántsemna ca. ³ Chë nÿetsca saná sayëngä ndoñe chamondëtsejuabná chë inÿe soyëngä ndoñe mondëtsesayëngbiama, chë causa chënga más batsá uámanëngä imomna ca; y chë ndaye soyëngä ndoñe mondëtsesayëngna, chë nÿetsca saná sayëngbe contra ndoñe chamondëtsoyebuambná, er Bëngbe Bëtsá chënga tojúbuaja mo chabe entšangcá. ⁴ Tšëngافتanga ndoñe quecmátamna chë ínyabe oservená ndoñe tšabá tonjama ca jatichámuana. Cachabe nduiño jtsemnana nda yochjayana cha tšabá o ndoñe tšabá tonjamama. Y chë oservená jamana ntšamo tbojtsemncá, er Bëngbe Utabná obenana endbomna cha chca chaotsamama.

⁵ Báseftanga mondmëna, chënga jtsejuabnayana canÿe te inÿe tescama más uámana te yomna ca; pero ínyengna jtsejuabnayana cada te cachcá iuámana ca. Y entsemna ndayá cada ona corente tšabá chaotsetátšëmbo, ntšamo yojuabnacá ndáyeca chca ca. ⁶ Nda tojtsejuabná canÿe te inÿe tescama más uámana te yomna ca, chca jamana Bëngbe Utabnábiama jtenójuaboyama. Y nda nÿetsca saná tojtsesá, chca jamana Bëngbe Utabnábiama jtenójuaboyama, er cha Bëngbe Bëtsábioye chë sanama jétschuayana; y nda tojtsejuabná sananga yomna y ošbuáchiyëngä chcana chamotsesama Bëngbe Bëtsá ndoñe yondboše ca, cha chë soyëngä ndoñe ntjasana, Bëngbe Utabnábiama

jtenójuaboyama, y chánaca Bëngbe Bëtsábioye chë sanama jëtschuayana.

⁷ Bëng ošbuáchiyënguentšana ndocná ainá ntsemnana nÿe cachabiama, ni jóbanana nÿe cachabiama. ⁸ Bëng tmojtsiyenëse, Bëngbe Utabnabiama jtsiyenana; y tmojóbanësna, Bëngbe Utabnabiama jóbanana. Chca, masque ainënga o obanënga, bëng Bëngbe Utabnábenga jtsemnana. ⁹ Chama Cristo tojanóbana y Bëngbe Bëtsá tojanma cha cháuatayenama, cha Bëngbe Utabná chaotsemnama, ainëngbeñe y chë ya tmojóbanëngbeñe chaotsemándama.

¹⁰ As, ¿ndáyeca tšëngtaftangentše báseftanga, catšátangbe contra jtsóyebuambnayana, ndayá chënga tmojtsamama? ¿Y ndáyeca ínÿenga tšëngtaftangentše jtsichámuana, catšátanga ndoñe uámanënga montsemna ca, ndayá chënga tmojtsamama? Er nÿetscanga šontsamna Bëngbe Bëtsabe delante jashjanguana, ntšamo cada ona tojëftsemcá tšabá o ndoñe tšabá bétsemnama cha cháuayanama. ¹¹ Er Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe Bëngbe Utabná mëntsá tojánayana:

Ndegombre atše ainá sëndëtsomñe, y chíyeca atše šcojurá,

nÿetscanga atše delante mochanjoshëntsaméntsa atše jadórama,

y nÿetscanga šmochanjauyana, “ndegombre aca Bëngbe Bëtsá condmëna ca”.

¹² Chcasna, cada ona bëng a šontsamna Bëngbe Bëtsá jauyanana ntšamo tmojamama ndáyeca chca ca.

Ndoñe šmatjama inye ošbuáchiyënga bacna benachiñe chamótsatšama

¹³ Chíyeca, ya ndoñe quešnátamna ínyengbe contra jtsóyebuambnayana. Chca játamamna, šmochtsejuabnaye y yejuana šmochtsantješna ndocna te tondaye ntjamana, ndayá chaoma Jesucristbeyeca acbe catšata, chaojuabó y bacna soyënga chaoma. ¹⁴ Atše sëndëtatšëmbo, mo canýa Bëngbe Utabnáftaca cánýiñe mo canýacá quetsomñecá, ndocna soye yondmëna, nýe cachabe ponto chaotsemna ndoñe tšabe soye. Pero canýe entšá tojtsejuabná ndayánaca ndoñe tšabe soye yondmëna ca, ni jasama, ni jabojajuama, chabiama cocayé chë soye nýets tempo jëftsemnana ndoñe tšabe soye. ¹⁵ Tšëngäftanga inýa becá šmojtsatsëtsná, inye soyënga tšabá endmëna jasama ca, y cha tojtsejuabná, chca soyënga jasama ndoñe tšabá yondmëna ca, pero tšëngäftanga tša šmojtsatsá causa, cha chca soyënga tojase, y chentšana tbojtsebiona puerte bacna soye tojamama, chca, tšëngäftanga jtsinýanýnayana ndoñe šmondoyena jtsamëse chë ínyenga jtsababuánýeshanëse. Nýe tšëngäftanga inye soyënga šmëtsesayama ndoñe šmatjaleséncia chë soye chaoma inýa, ndabiamma Cristo tojanóbana, chë ndoñe ndegombre benachiñe chaoquedama. ¹⁶ Ndoñe šmatjaleséncia ndayá tšëngäftanga tšabá šmëtsamama, ínyenga ndoñe tšabá tšëngäftangbiama chamotsóyebuambnama. Chca šmochanjabenaye, ntšamo šmojtsamcá jtsajbanase, ínyenga ndoñe tšabá tmontsoyebuambná ora. ¹⁷ Bëngbe Bëtsabe amëndayana bëngbeñe ndoñe quenátsmëna inye

soyënga aíñe jasana o inÿe soyënga ndoñe, canÿe soye aíñe jofsiyana o inÿe soye ndoñe. Pero chabe améndayana bëngbeñé aíñe endmëna jtsamana soyënga ndayama Bëngbe Bëtsá tojayana aíñe tšabá jamama yomna ca, cháftaca tempcá tšabá jtsatsménana y ainaniñe oyejuayana jtsebomnana; y Uámana Espíritbeyeca bënga jobenayana chca jamana. ¹⁸ Y nda Crístbioye chca tbojtseservena, jamana Bëngbe Bëtsá cháftaca oyejuayá chaotsemnama, y entšangbe bominÿiñe tšabia jtsemnama.

¹⁹ Sempre šontsamna tšabe soyënga jtsamana y chë soyëngaca chaopodé jamana nÿetscanga natjémbana chamotsiyenama, y ndaye sóynaca šmochtsama, ndayá ínÿenga chaújabuache Jesucrístbeñé corente jtsošbuáchiyama y ainaniñe bëtscá añemo jtsebomnama. ²⁰ Tšëngtaftanga ndaye sanánaca jasama šmobénayeca, ndoñe šmatjama chaotsopochocama ndayá Bëngbe Bëtsá ainaniñe tojamcá. Ndegombre, nÿetsca sananga tšabá jasama endmëna; pero ndayá tšëngtaftanga šmojasama, inÿa bacna benachiñe chaótsatšama šmojamëse, chë soye cocayé ndoñe tšabá ntsemnana. ²¹ Tšabá endmëna mëntšena ndoñe ntjasana, vínoye ndoñe ntjofsiyana o ndayánaca ndoñe ntjamana, pero chë soye aíñe tcojama ora, Jesucrístbeyeca canÿe catšata chaojuaboma y bacna soye chaomama tojoserves.

²² Asna, ntšamo tšëngtaftanga chë soyëngama ndegombre šmošbuachecá, nyé Bëngbe Bëtsá y tšëngtaftangaftaca chaotsemna. Canÿe entšá ndegombre oyejuayá jtsemnana, canÿe soye jamama tšabá yomna ca tojtsejuabnase, y chë

soye tojamentšana, ndoñe tšabá chca yonjamna ca juabnënga ainaniñe ndoñe tontsebomnëse. ²³ Pero canëye entšá ndayá tojamentšana tojayana, bacna soye tojama ca chë ndayá tojasama o tojamama, as Bëngbe Bëtsánaca echanjayana cha ndoñe tšabá tonjama ca, er ntšamo tojamcá ndoñe tonjama chë soye aíñe tšabá yomnama jtsösbuáchiyëse; y ndayánaca chca ora tojtsamëse, chca jamana bacna soye jtsemnana.

15

Ntšamo ínyengbiama tšabá tojtsemncá mocht-sama, ndoñe nÿe bëngbiama

¹ Bënga, chë Jesucristbeñé corente ošbuáchiyënga, šontsamna chë nÿe batšatema ošbuáchiyënga jujabuáchana, chënga bacna soyënga tmojtsama ora, nÿe batšá ošbuáchiyana bomna causa; y ndoñe nÿe jatsënguayana nÿe ndaye soyëngaca yopodena bënga tšabá jtsemnama. ² Cada ona bënga šontsamna jamana ntšamo cach bëngcá Jesucristbeñé ošbuachiyabiamma tšabá tojtsemncá, y ndayá cha oyejuayá chaotsemnama tojama soye. Chca šontsamna, cha más bëtscá Jesucristbeñé chaotsosbuáchema, y ainaniñe más añemo chaotsebomnama. ³ Er Cristo, ntšamo tojanmcá cach ndoñe tonjanma nÿe cha oyejuayá jtsemnama. Inÿetšá, cháftaca tojanopasá ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá, mo Cristo Bëngbe Bëtsáftaca cuuftsoyebuambnacá: “Ntšamo entšanga montsichamcá aca joyenguanguama, atše šmontsatsëtsná ca.” ⁴ Er lempe ntšamo

tempo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrénguiñe tmojanabemcá, bënga jabuátambama endmeña. Ndayá bënga chiñe tmojuatsjínÿama, bënga jt-sobenana padecena soyénguiñe tmojtsachnëjuana ora uantadënga jtsemnama, y ainaniñe más añemo jtsebomnama; y chiyeca bënga montsobena, chábeñe jtsošbuáchiyëse, chábeñe jobátmana, ntšamo tojanayancá chaomama.

⁵ Atše, Bëngbe Bëtsá sëntseimpadana, nda inétsama bënga padecena soyénguiñe uantadënga chamotsemnama, y nda inétsama bënga ainaniñe más añemo chamotsebomnama, cha chaoma nÿetscanga canÿe juabna chašmotsebomnama, ntšamo Cristo Jesús yojanjuabnacá tšëngtaftanga jtsejuabnayëse; ⁶ cha chca chaoma, nÿetsca tšëngtaftanga mo cánÿiñe cuafsemncá, y mo nÿetscanga canÿe ora cuafjayancá, Bëngbe Bëtsá, Bëngbe Utabná Jesucristbe Taitá, puerte bëtsá y uamaná yomnama chašmuinÿanÿema.

Chë ndoñe judiéngbiámnaca chë tsabe noticiëng jtsemnana

⁷ Nÿetscanga oyejuayëngä šmochjenofja, ntšamo Crístnaca tšëngtaftanga tcmojanëbuajcá, chca, entšanga chamuinÿanÿé Bëngbe Bëtsá puerte bëtsá y obená yomnama. ⁸ Atše sëntseboše ndayá jayanana, Cristo tojánabo judiéngä jabáserviama ca, chca, jinÿanÿiyama Bëngbe Bëtsá sempre inétsamama ntšamo tojašebuachenacá; tojánabo ntšamo Bëngbe Bëtsá bëngbe tempsca uámana bëts taitanga tojanašebuachenacá chaocumplima; ⁹ y Bëngbe Bëtsá puerte bëtsá yomna ca chë ndoñe judiéngnaca chamuayanámnaca, cha

chënga inétsalastemanama, ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá, y chca tojanocumplí:

Chíyeca, atše chë ndoñe judiëngbeñe chaitsemna ora, aca cbochantsatschuanaye, Bëngbe Bëtsá;
y jacántase chanjayana aca puerte bëtsá y uamaná comna ca.

10 Inýoca mëntsá endayana:

Puerte oyejuayëngä chë ndoñe judiëngä šmochtsempna, Bëngbe Bëtsabe bocacana entšängaftaca cánÿiñe ca.

11 Y Inýoca mëntsá endayana:

Bëngbe Utabná šmochtsatschuanaye tšëngtaftanga ndoñe judiëngä,
y cha šmochtsatschuanaye nÿetsca tšëngtaftanga nÿets luarënguenache entšanga ca.

12 Y Isaíasnaca Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe mëntsá tojanábema:

Canÿa Isaíbe entšanguentšana echanjabo,
y Bëngbe Bëtsá chábioye uamaná bochanjábema,
nÿets luarënguenache entšanga chaotsaméndama,
y chënga chábeñe jtsošbuáchiyëse, chábeñe mochantsobátmana tšabe soyëngä chëngbiama chaotsamama ca.

13 Atše, Bëngbe Bëtsá sëntseimpadana, nda inétsama bëngä chábeñe chamotsobátmanama tšabe soyëngä bëngbiama chaomama, cha chaoma tšëngtaftanga ainaniñe puerte oyejuayëngä chašmotsemnama y ainaniñe tšabe ebionana chašmotsebomnama, chábeñe jtsošbuáchiyëse; y Bëngbe Bëtsá chca tšëngtaftangbiama

chaoma, tšëngtaftanga cada te más chábeñe chašmotsobátmanama, chë Uámana Espíritbe obenánaca.

¹⁴ Jesucristbeyeca atšbe catšátanga, atše corente sëndéitatšëmbo tšëngtaftanga puerte tsábenga šmomnama, ndayá cmamnama corente šmotatšëmbuama, y jtsenbuayiynayama šmobenámnaca. ¹⁵⁻¹⁶ Quem tsbuanáchañe básefta soyëngama sënjuábema, ntšamo šmatjátsjuabnayama atše ntjatauajtcá; chca sénjama, básefta soyëngama chašmuatenójuaboma; y chca sëntsobena juabemana, er Bëngbe Bëtsá tojama atše chaitsebomna chë uámana trabajo, Cristo jtseservénana, chë ndoñe judiënga jtséjabuáchanëse. Atše bachnécá sëntsoservena, Cristo stseservena ora, entšanga tšabe noticiëngama jtsabuayiynayëse; atše chca sëndama chë ndoñe judiënga Jesucristbeñe chamotsošbuáchema, y ndayánaca chamotsamama Bëngbe Bëtsá oyejuayá chëngtaftaca chaotsemnama, mo chabiama canëye uatšëmbonancá. Chcánaca atše sëndama, ndoñe judiënga ndegombre Bëngbe Bëtsábenga chamotsemnama, chë Uámana Espíritbeyeca.

¹⁷ Chca, atše Cristo Jesúseftaca cánysiñe mo canÿacá quetsomñecá, ndegombre sëntsobena jtsejuabnayana ntšamo Cristo jasérviamma atše sëndamcá, puerte uámana soye yomnama. ¹⁸ Atše añemo sëntsebomna nÿe chë ndayá Cristo átšeftaca tojamama jöyebuambayama, ndoñe judiënga Bëngbe Bëtsá chamóyeunama. Chca tonjopasá, ndayá tijayanama y tijamama, ¹⁹ chë Bëngbe Bëtsabe obenana jinÿanÿiyama bëts soyëngama, chë chabe obenánaca tojopasá

tšabe soyëngama, y chë Uámana Espíritu bëts obenánaca tojama soyëngama. Y chca, Jerusalenocana jaboljátšase, nýetsca luarënguëjana Iliria luarónscoñe, Cristbe tšabe noticiëngama nýets luarënguenache entšanga tijabuayená. ²⁰ Atše sempre canëye soye inÿe soyëngama más sënjanboše, y enjamna chë tšabe noticiëngama jábuayenana, entšanga ndocna te Cristbiama oyebuambnayana tmonjanuena luarënguenache; y chca sënjanma, atše ndoñe játamama inÿa tojanbojatšé trabajo, mo inÿabe bojatšena yebnentše jajebuama cuafjatontšecá. ²¹ Ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá, chë tempo Cristbiama ndoñe tmonjanuenëngbiama: Chë ndëmuanÿenga tempo ndocná chabiama tonjanabuayená, chënga tšabá mochanjinÿe ntšamo cha yomnana; y chë ndocna te chabiama tmonjouenëng, chabe soyëngama echanjósertaye ca.

Pablo yojanjuabná Roma bëts puebloye jama

²² Y nÿa chë causa, atše ndoñe chiyjobená tsëngaftangbiye jana tsëngaftanga jánÿama, masque ba soye tsjenojuabná choye jama. ²³ Pero mora atšbe trabajo quem luarënguiñe sënjalochocá y tempscana tsëngaftanga jánÿama tsa sëndánboseyeca, ²⁴ sëntsejuabná mora aíñe chjobenaye choye jama, tsëngaftanga jautsëtsayama, chéjana chajachnëngó ora, España luaroye chaitsá ora. Y baseftayté tsëngaftangaftaca chjéftsemna, cnochjánÿama tsëngaftangaftaca oyejuayá; chentšana Diosmanda šmochjuájabuache, y lempe ntšamo chašojsajabotcá šmochjátšetaye

jobenayama Españoeye ayana jtétóntšama.
 25 Morna Jerusalenoye chanjá, choa entšanga Bëngbe Bëtsábenga imomnënga jaujabuáchama;
 26 er Jesucrístbeñe ošbuáchiyënga Macedonia y Acaya luarentsënga, tmonjajuabó tšabá yojtsemna crocénana jájuabana chë Jerusalenoca entšanga, Bëngbe Bëtsábenga imomnënga y ndbomnëjémënga imomnënga jujabuáchama; y oyejuayënga chca tmonjama. 27 Cachënga chca tmonjajuabó, y chca jamana tšabá endmëna, er judiënga tmonjanma, chë Bëngbe Bëtsábiocana tmojanóyëngacñe soyënga ndoñe judiégnaca chamotsebomnama; chíyeca ndoñe judiënga entsamna chë Jerusalenoca judiënga ošbuáchiyënga jujabuáchana, ndaye soyënga jatšatayëse, chënga vida jtsebomnama chamotsobenama. 28 Y chca, quem trabajo chajapochocá ora, y chë ndoñe judiënga ošbuáchiyënga lempé tmojátbanana chajíftsayentšbuachiye ora, chanjontsé Españoeye jama, y tšëngäftangbiajana chanjachnëngo tšëngäftanga jáftsanýama, tšëngäftangtaftaca basef-tayté jéftsemnama. 29 Atše corente sëntsetatšëmbo tšëngäftangbiye chajá ora, chjáshjangó y chjama tšëngäftanga bëtscá tšabe bendicionënga Crístbentšana chašmotsebomnama, tondaye chacmondëtsabuáshebenëntscuana.

30 Jesucrístbeyeca catšátanga, Bëngbe Utabná Jesucrístbeñe ošbuáchiyënga quetsomñecá, y bënga bonshánana chamotsebomnama chë Uámana Espíritu inétsamayeca, tšëngäftanga cbontsaimpadana, bëtscá chašmotsentšena Bëngbe Bëtsá nyjets ainánaca jtseimpadánama, ntšamo atše sëndbetseimpadancá, cha atše

chašotsinýenama. ³¹ Cha šmochtseimpadana chë Judea luaroca ndošbuáchiyëngä ndocá chašmondëborlama, y chë Jerusalenoquëngä Bëngbe Bëtsábenga, tšabá chamóyëngacñama ndayá chëngä jujabuáchama chajáftsayentšbuachiye ora. ³² Y chentšana, y Bëngbe Bëtsá chca chaojábošenëse, atše chayobená bëtscá oyejuayá tšëngaftangbioca jashjanguana tšëngaftanga jányama, y tšëngaftangaftaca chaitsemna ora, batšá jóchnama chayobená. ³³ Atše, Bëngbe Bëtsá sëntseimpadana, nda inétsama bëngä ainaniñe tšabe ebionana chamotsebomnama, nÿetsca tšëngaftangaftaca chaotsemnama. Chca chaotsemnama.

16

Ubuátmëngajacheuayama

¹ Atše sëntseboše tšëngaftanga jáuyanana Febe, Jesucristbeyeca bëngbe uabena, canÿe tšabe entšá endmënama; cha chë Cencrea puebloca enefjuana ošbuáchiyëngä endújabuachana.

² Tšabá cha šmochjofja, mo canÿa Bëngbe Utabnábia quetsomñecá, ntšamo Bëngbe Bëtsabe entšanga entsamncá ínÿengaftaca jenofjana. Smochjuájabuache ntšamo tbojtsajabotcá, er cha banga tonjújabuache; átšbioynaca.

³ Atše cuenta Prisca y Aquila šmochjácheuaye, chë átšeftaca tbonjatrabajata, Cristo Jesusbiamá oservéniñe. ⁴ Jobanámñaca bonjanprontana, atše jatsbocama, ndoñe chašmondóbama. Atše chama chata sëntsatacheuaná; y ndoñe nÿe atše, sinó nÿets luarenache enefjuana

ndoñe judiënga ošbuachiyéngnaca chca. ⁵ Chë ošbuáchiyënga, chë Bëngbe Bëtsá jëtschuayama chatbe yebnentše jénefjnama imuamanéngnaca, šmochjácheuaye. Atšbe bonshana Epeneto šmochjachuaye; cha endmëna chë natsaná Asia luaroca Jesucristbeñe jtsošbuáchiyama. ⁶ María šmochjachuaye; cha tšëngtaftangbeñe bëtscá tojatrabajá. ⁷ Chë cach atšcá judeocata Andrónico y Junias šmochjácheuaye. Chata canë ora átšeftaca cárceloye bonjanétámëna, y Jesucristbe ichmónëngbiamma chata puerte uámanata bonjamna, y atšbiamma más natsana tbojanontsé Jesucristbeñe jtsošbuáchiyama.

⁸ Ampliato šmochjachuaye, atšbe bonshaná, er atšcá cha Bëngbe Utabnáftaca cánÿiñé mo canÿacá bondmëna. ⁹ Urbano šmochjachuaye, chë bëngtaftaca Cristbiama oservéniñe trabajayá; y atšbe bonshana Estáquisnaca šmochjachuaye. ¹⁰ Apeles šmochjachuaye; cha ba soye tonjinÿanyé Jesucristbeñe puerte yošbuáchema; y Aristóbulbe yebnentséngnaca šmochjácheuaye. ¹¹ Chë cach atšcá judeocá Herodión šmochjachuaye, y chë Narcisbe pamillentšana Bëngbe Utabnábeñe ošbuachiyéngnaca. ¹² Trifena y Trifosa šmochjácheuaye; chata Bëngbe Utabnabiama puerte bondëtrabája; y bëngbe bonshaná Pérsidnaca šmochjachuaye; cha bëtscá endëtrabája, Bëngbe Utabnabiama oservéniñe. ¹³ Rufo, chë Bëngbe Utabnabiama uámana trabajayá, šmochjachuaye, y chabe mamánaca; cha mo atšbe mamacá endmëna. ¹⁴ Asíncrito, Flegonte, Hermes, Patrobas y Hermas šmochjácheuaye, y chë

ínÿenga Jesucrístbeñe ošbuáchiyëngä chëngaftaca imnénutanangnaca. ¹⁵ Filólogo y Julia, Nereo y chabe uabena, Olimpas y nÿetsca Bëngbe Bëtsabe entšanga chëngaftaca imnénutanangnaca šmochjácheuaye.

¹⁶ Nÿetscanga mo Jesucrístbeyeca catšatangcá šmochjenchuaye, jtenámochëse, ntšamo cach tšëngaftangbe pamíllanga puerte bonshanánaca šmondbetsacheuanaycá. Nÿets luarenache enefjuana Crístbeñe ošbuáchiyëngä cmontsacheuaná.

¹⁷ Jesucrístbeyeca catšátanga, atše cbontsaimpadana tšabá šmochjuáfsna y cuedado šmochtsebomna chë cánÿenga ínÿengaftaca contra chamotsemnama y ínÿenga Jesucrístbeñe ošbuáchiyana chamotsajbanama imnésamëngbiamá; chëngna, chë tšëngaftanga ndaye šmojóyëngacñe buatëmbana soyëngama contra jtsóyebuambnayana. ¹⁸ Er chca amënga, ndoñe ntsentšénana Cristo Bëngbe Utabná jtseservénana, sinó jtsamana ndayá cachëngä tmojtseboscá, nÿe cachëngbe cuerpama tšabá tojtsemncá; y tšabe y botamana palabrëngaca chë paselo jáingñama yomna entšanga jáingñana, chëngbe ainaniñe chëngcá chamotsejuabnama. ¹⁹ Nÿetsca entšanga tmojouena, chë Bëngbe Bëtsabe soyëngama ntšamo ínÿenga tcmojabuatambacá, tšëngaftanga corente šmnétsayaunana, y chíyeca atše puerte oyejuayá tšëngaftangaftaca sëntsemna. Atše sëntseboše, tšëngaftanga tšabá chašmotsetátšëmbo jtsamana ntšamo tšabá yomncá, y ntšamo bacna soyëngä jamamna chašmotsemna mo

ndoñe cuuftsetatšëmbcá. **20** Y Bëngbe Bëtsá, nda inétsama bënga ainaniñe tšabe ebionana chamotsebomnama, ndoñe bén y echanjama tšëngtaftanga Satanás chašmoyénjanama, mo cha tšëngtaftangbe cucuatšiñe cuafjaboshjoncá. Atše sëntseimpadana Bëngbe Utabná Jesúś, chaoma tšabe bendicionëngá tšëngtaftangbeñé chaotsemnama.

21 Timoteo, chë átšeftaca trabajayá, tšëngtaftanga cmontsacheuaná; y Lucio, Jasón y Sosípater, cach atšcá Judeoquëngá, chëngnaca tšëngtaftanga cmontsacheuaná.

22 Atšnaca Tercio, chë Páblëbe cuenta quem tsbuanácha uabiamnayá, tšëngtaftanga cbontsacheuaná, tšëngtaftanga y átšnaca Bëngbe Utabnáftaca cánÿiñe mo canÿacá quetsomñecá.

23 Gayo cmontsacheuaná; atše Pablo chabe yebnentše posada sëntsebomna, y cha enduamana nÿetsca chë muentša ošbuáchiyëngá tšabá júbuajana. Erasto, chë quem pueblentša crocénana bojanýá, tšëngtaftanga cmontsacheuaná, y Jesucristbeyeca bëngbe catšata Cuártënaca.

24 Atše, Bëngbe Utabná Jesucristo sëntseimpadana, cha chaoma tšëngtaftangbeñé tšabe bendicionëngá chaotsemnama. Chca chaotsemna.

Quem tsbuanácha juapochócama, Pablo Bëngbe Bëtsábioye tbojtanchuá

25 Bëngá sempre mochtsinýanýnaye Bëngbe Bëtsá puerte uamaná yomnama. Cha endobena jamama tšëngtaftanga puerte chašmotsošbuáchema; y chca, cha echanjama ntšamo chë bëngá fsëndabuayiyná tšabe noticiënguiñe yomncá,

ntšamo chë Jesucristbe buayenana soyënga yomncá, y ntšamo chë Bëngbe Bëtsá šojinýanýé ndegombre soyënga yomncá. Njets tempo mëntscoñama, Bëngbe Bëtsá chë soyënga entšanga ndoñe tonjinýanýé, y chë causa chëngä chë soye ndoñe ntsetatšëmbuana. ²⁶ Pero morna, ntšamo Bëngbe Bëtsabe juabna oyebuambnayënga tmojanabemcá, tojama bëtscá entšanga chë ndegombre soyëngama chamotsetatšëmbuama; Bëngbe Bëtsá, chë njets tempo vida bomná, tojanmandá entšanga njets luarënguenache chë ndegombre soyëngama chamotsetatšëmbuama, chëngä chábeñe chamotsošbuáchema y ntšamo cha yobošcá chamotsamama.

²⁷ Nye canë Bëngbe Bëtsá endmëna, y cha njets osertánana endbomna. ¡Njetscanga chamotsinýanýná cha puerte bëtsá y uamaná yomnama, ndayá Jesucristo tojanmama! Chca chaotsemna.

Bëngbe Bëtsa Cabëngaftaca Entsoyebuambna New Testament in Camsá

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Camsá

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Camsá

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
19104c0e-9046-5ff3-82fb-eb838c88dcf9